

Xaak Cy3U

Узбекистон келажаги

2022 ЙИЛ — ИНСОН ҚАДРИНИ УЛУҒЛАШ ВА ФАОЛ МАХАЛЛА ЙИЛИ

1991 йил 1 январдан чика бошлаган ● WWW.XS.UZ ● E-mail: Info@xs.uz ●

2022 йил 25 июнь, № 132-133 (8194-8195)

Шанба

ЎЗБЕКИСТОН ПРЕЗИДЕНТИ БАРҚАРОР РИВОЖЛАНИШ МАҚСАДЛАРИГА ЭРИШИШДА КЕНГ КЎЛАМЛИ ХАЛКАРО ХАМКОРЛИККА ЧАКИРДИ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев Хитой Халқ Республикаси Раиси Си Цзиньпиннинг таклифига биноан 24 июнь куни «БРИКС плюс» форматидаги Глобал тараққиёт масалалари бўйича юқори даражадаги мулоқотда иштирок этди.

Хитой томони раислигида ўтган онлайн форумда дунёнинг 18 мамлакатидан давлат ва хукумат рахбарлари қатнашди. Ўзбекистон ва Хитой етакчилари билан бир қаторда, Аргентина Президенти Альберто Фернандес, Индонезия Президенти Жоко Видодо, Жазоир Президенти Абдулмажид Таббун. Жанубий Африка Республикаси Президенти Сирил Рамафоса, Миср Президенти Абдулфаттох ас-Сиси, Россия Президенти Владимир Путин, Эрон Президенти Иброхим Раисий, Қозоғистон Президенти Қосим-Жомарт Тоқаев, Хиндистон Бош вазири Нарендра Моди, Бразилия вице-президенти Гамильтон Моурау, шунингдек, Камбоджа, Малайзия, Таиланд, Фиджи ва Эфиопия хукуматлари рахбарлари иштирок этди.

Хавфсизлик ва барқарорлик борасидаги кўп томонлама хамкорлик, савдо ва инвестициялар, "яшил иктисодиёт", юкори технологиялар ва инновациялар, ракамлаштириш, транспорт ва логистика, экология, гуманитар сохаларда амалий шерикликни кенгайтириш масалалари кўриб чикилди.

Ўзбекистон Президенти ўз нутқида "БРИКС плюс" форматидаги мулоқотнинг Барқарор ривожланиш кун тартибини илгари суришда инклюзив шериклик учун зарур платформа сифатида алохида ахамиятга эга эканини таъкидлади

Бугунги дунё қатор тахликали жараёнлар билан кечаётган чуқур трансформация даврида яшаётгани халқаро кескинлик тобора кучайиб бораётгани ва тизимли иктисодий инкироз белгилари намоён бўлаётгани қайд

Иштирокчиларнинг эътибори "Инсон манфаатлари — хамма нарсадан устун" деган тамойил асосида ислохотларни амалга оширишни изчил давом эттираётган янги Ўзбекистон бундай шароитда кенг кўламли хамкорлик, шу жумладан, "Жануб — Жануб" форматидаги шериклик учун очиқ эканига қаратилди.

(Давоми 4-бетда).

Ўзбекистон Республикаси Президенти Матбуот хизмати сурати

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ШАВКАТ МИРЗИЁЕВНИНГ «БРИКС ПЛЮС» ФОРМАТИДАГИ ГЛОБАЛ ТАРАҚҚИЁТ МАСАЛАЛАРИ БЎЙИЧА ЮҚОРИ ДАРАЖАДАГИ МУЛОҚОТДАГИ НУТҚИ

Мухтарам Раис Жаноби Олийлари! Хурматли делегациялар рахбарлари! Форумнинг барча иштирокчиларини қутлашдан бағоят хурсандман.

Хамкасбларимнинг сўзларига мамнуният билан қўшиламан ва Хитой Халқ Республикаси Раиси Си Цзиньпин Жаноби Олийларига глобал тараққиёт масалалари бўйича юқори даражадаги мулоқотни ўтказиш ташаббуси ва унда иштирок этишга таклиф этгани учун чуқур миннатдорлик изхор этаман.

Бугун "БРИКС плюс" форматидаги мулоқотнинг Барқарор ривожланиш кун тартибини илгари суришда инклюзив шериклик учун зарур платформа сифатида алохида ахамиятга эга экани хақида билдирилган фикр-мулоҳазаларга тўлиқ қўшиламан.

Хурматли форум иштирокчилари! Бугунги дунё қатор таҳликали жараёнлар билан кечаётган чукур трансформация даврида яшамокда. Халқаро кескин-

лик тобора кучаймокда ва тизимли икти-

содий инкироз белгилари намоён бўлмокда. Бундай шароитда биз Ўзбекистонда "Инсон манфаатлари — ҳамма нарсадан устун" деган тамойил асосида ислохотларни амалга оширишни изчил давом

Янги Ўзбекистонни барпо этишнинг асосий устувор йўналишлари давлат бошқарувини такомиллаштириш, камбағалликни қисқартириш ва 2030 йилга бориб ахолиси ўртачадан юкори даромад оладиган давлатлар қаторидан жой олиш, инклюзив ижтимоий тараққиётни таъминлаш, Марказий Осиё минтакасида яхши қўшничилик ва барқарорликни мустахкамлаш хисобланади.

Биз Барқарор ривожланиш мақсадларига биргаликда эришиш учун кенг кўламли халқаро шерикликка, шу жумладан, "Жануб — Жануб" форматидаги хамкорликка

очикмиз ва бу йўлга содикмиз. Хурматли делегациялар рахбарлари!

Жаҳон иқтисодиётида кузатилаётган инқирозли ҳолатлар бутун глобал савдо ва инвестициялар тизими учун тўсиқ яратмоқда.

Бундай шароитда:

тўсикларни бартараф этиш ва янги ишлаб чиқариш ва савдо-логистика занжирини яратиш;

саноат кооперацияси бўйича лойихаларга инвестициялар жалб этиш ва инфратузилмаларни модернизация қилиш;

технологиялар трансфери ва инновацияларни жорий этиш, сунъий интеллект, ракамлаштириш, биотехнологиялар, жумладан, вакциналар ишлаб чиқариш, сохасида хамкорликни янада чукурлаштириш бўйича мувофиклаштирилган чора-тадбир-

ларни қабул қилиш мухимдир. Қўшма лойиха ва ташаббусларни биргаликда амалга ошириш учун доимий бизнес мулоқот майдончаси — "БРИКС плюс" ишбилармон доиралари форумини йўлга кўйишни таклиф этаман.

Биз транспорт-коммуникациялар сохасидаги богликликни кучайтириш хамда "Шимол — Жануб" ва "Гарб — Шарқ" трансконтинентал йўналишларига минтақамизни жалб этиш тарафдоримиз.

Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг бозорларда озиқ-овқат махсулотларининг барқарор ва очиқ ҳаракатини таъминлаш бўйича катый харакатларга чакирган даъватини қўллаб-қувватлаймиз. Бунда айнан жахон қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришининг эллик фоизигача бўлган қисми хиссасига тўгри келаётган айнан БРИКС мамлакатлари мухим роль ўйнаши зарур, деб хисоблаймиз.

Ушбу улкан салохиятдан озиқ-овқат махсулотларини етказиб бериш ва ундан фойдаланишнинг ишончли тизимларини шакллантириш мақсадида кооперацияни чуқурлаштириш учун фойдаланиш зарур.

Хамкорликнинг мухим йўналишларидан бири — камбағалликни қисқартириш ва тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш сохасида дастурларни амалга оширишдир.

Шуни қайд этишни истардимки, Хитойнинг муваффақиятли тажрибасидан фойдаланган холда биз сўнгги йилларда, хатто пандемия шароитида хам, ахолимизнинг хаёт даражасини реал ошириш ва ижтимоий қўллаб-қувватлашни кучайтириш имконига эга бўлдик.

Глобал жараёнларни хисобга олганда иқлим ўзгаришлари бўйича кўп томонлама ҳамкорлик янада долзарб бўлиб

Бу йўналишда чўллашишга қарши курашиш, биохилмахилликни сақлаб колиш. сув балансини таъминлаш. "яшил иктисодиёт" сохасидаги лойихаларни амалга ошириш бўйича саъй-харакатлар-

ни бирлаштиришни таклиф этамиз. Инсон капиталини ривожлантиришга зарур эътиборни қаратмасдан туриб

инклюзив ўсишга эришиш мумкин эмас. Биз Университетлар лигаси ва Тармокли университет каби БРИКС дастурларида

иштирок этишдан, шунингдек, профессионал таълим ва ёшлар сиёсати сохасида хамкорликни кенгайтиришдан манфаатдормиз. Хурматли ҳамкасблар!

Узбекистон Шанхай хамкорлик ташкилотининг амалдаги раиси сифатида шериклигимизнинг устувор йўналишлари бўйича БРИКС ва ШХТнинг ўзаро амалий хамкорлик механизмларини ишлаб чикишни таклиф этади.

Сўзимнинг якунида "БРИКС плюс" шаклидаги амалдаги мулоқотнинг ўтказилиши бизнинг тезкор равишда умумий тахдидларнинг олдини олишга бўлган қатъий интилишларимизни яна бир бор намойиш этаётганини таъкидлашни истар эдим.

Бугун билдирилган ташаббусларнинг амалга оширилиши глобал барқарорлик ва мамлакатларимизнинг жадал тараққиёти йўлида муносиб хизмат қилишига

Эътиборингиз учун раҳмат.

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатасининг КАРОРИ

«ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНИНГ КОНСТИТУЦИЯСИГА ЎЗГАРТИШ ВА ҚЎШИМЧАЛАР КИРИТИШ ТЎГРИСИДА»ГИ ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ КОНСТИТУЦИЯВИЙ ҚОНУНИ ЛОЙИХАСИНИ УМУМХАЛК МУХОКАМАСИГА ҚЎЙИШ ХАКИДА

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Қонунчилик палатаси КАРОР КИЛАДИ:

1. «Ўзбекистон Республикасининг Конституциясига ўзгартиш ва кўшимчалар киритиш тўгрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Конституциявий қонуни лойихаси 2022 йил 25 июндан 2022 йил 5 июлгача умумхалқ мухокамасига қўйилсин.

2. Ўтказилган умумхалқ муҳокамаси натижасига кўра тайёрланган «Ўзбекистон Республикасининг Конституциясига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш тўгрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Конституциявий қонуни лойихаси Ўзбекистон Республикаси референдумига қўйилиши маълумот учун қабул қилинсин.

3. «Ўзбекистон Республикасининг Конституциясига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш тўгрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Конституциявий қонуни лойихаси умумхалқ мухокамаси учун «Халқ сўзи», «Народное слово» газеталарида хамда «Meningkonstitutsiyam.uz» электрон платформасида эълон қилинсин.

4. Давлат органларига, фукароларнинг ўзини ўзи бошқариш органларига, корхоналарга, муассасаларга, ташкилотларга, сиёсий партияларга хамда бошқа жамоат бирлашмаларига ва оммавий ахборот воситаларига, Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатасидаги сиёсий партиялар фракцияларига, шунингдек Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси депутатларига сайлов округларида «Ўзбекистон Республикасининг Конституциясига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш тўгрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Конституциявий қонуни лойихасининг умумхалқ мухокамасига доир тадбирларни ташкил этиш тавсия этилсин.

5. Давлат органлари «Ўзбекистон Республикасининг Конституциясига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш тўгрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Конституциявий қонуни лойиҳасининг умумхалқ мухокамасига доир тадбирларни ташкил этишга ва ўтказишга кўмаклашиш, шунингдек умумхалқ муҳокамасининг бориши ва якунлари тўгрисидаги ахборотни оммавий ахборот воситаларида таркатиш оркали умумхалк мухокамасини ўтказиш учун зарур шарт-шароитларни таъминласин.

6. Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатасининг Коррупцияга қарши курашиш ва суд-хуқуқ масалалари қўмитаси ҳамда Демократик институтлар, нодавлат ташкилотлар ва фукароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари қўмитаси:

Конституциявий қонун лойихасининг умумхалқ мухокамаси давомида келиб тушадиган таклиф ва

мулохазаларни кўриб чикишга оид ишларнинг ташкил этилишини таъминласин:

Ўзбекистон Республикаси Конституциясига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш юзасидан таклифларни шакллантириш ва ташкилий чоратадбирларни амалга ошириш бўйича Конституциявий комиссия билан ҳамкорликда умумхалқ муҳокамаси давомида келиб тушган таклиф ва мулохазаларни хисобга олиш, умумлаштириш, ўрганиш хамда тахлил қилиш ва улар асосида Конституциявий қонун лойихасини маромига етказиш бўйича ишлар олиб борсин;

Конституциявий қонун лойиҳасининг умумхалқ мухокамаси якунлари тўгрисида умумлаштирилган ахборот тайёрласин хамда уни Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Қонунчилик палатаси депутатлари эътиборига етказсин.

7. Ушбу Қарор қабул қилинган кундан эътиборан кучга киради. **Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси**

Қонунчилик палатасининг **С**пикери н. исмоилов Тошкент шахри, 2022 йил 24 июнь.

№ 2260-IV.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНИНГ КОНСТИТУЦИЯВИЙ ҚОНУНИ ЛОЙИХАСИ

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНИНГ КОНСТИТУЦИЯСИГА ЎЗГАРТИШ ВА ҚЎШИМЧАЛАР КИРИТИШ ТЎГРИСИДА

1-модда. 1992 йил 8 декабрда ўн иккинчи чақириқ Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг ўн биринчи сессиясида қабул қилинган **Ўзбекистон Республикасининг** Конституциясига (Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг Ахборотномаси, 1993 йил, № 1, 4-модда; 1994 йил, № 1, 5-модда; Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Ахборотномаси, 2003 йил, № 3-4, 27-модда; Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси палаталарининг Ахборотномаси, 2007 йил, № 4, 162-модда; 2008 йил, № 12, 637-модда; 2011 йил, № 4, 100-модда, № 12/1, 343-модда; 2014 йил, № 4, 85-модда; 2017 йил, № 4, 134-модда, № 5, 200-модда, № 8, 383-модда; 2018 йил, № 10, 674-модда; 2019 йил, № 2, 47-модда, № 3, 162-модда, № 9, 588-модда; 2021 йил, № 2, 139, 140-моддалар) қуйидаги ўзгартиш ва қўшимчалар киритилсин:

1) Муқаддима қуйидаги тахрирда баён

«Муқаддима

Биз, Ўзбекистоннинг ягона халқи,

инсон хуқуқларига ва эркинликларига, миллий ва умуминсоний қадриятларга, давлат суверенитети принципларига ўз содиклигимизни тантанали равишда эълон қилиб,

халқаро ҳуқуқнинг умум эътироф этилган нормалари устуворлигини эътироф этиб,

хар бир инсоннинг шаъни ва қадр-қиммати, фаровонлиги хамда манфаатлари тўгрисида ғамхўрлик қиладиган, инсонпарвар, демократик, хукукий, ижтимоий ва дунёвий давлатни барпо этиш хамда мустахкамлаш борасида хозирги ва келажак авлодлар олдидаги юксак масъулиятимизни англаган холда,

очик, адолатли ва баркамол фукаролик жамиятига интилиб,

(Давоми 2, 3-бетларда).

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНИНГ КОНСТИТУЦИЯВИЙ ҚОНУНИ ЛОЙИХАСИ

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНИНГ КОНСТИТУЦИЯСИГА ЎЗГАРТИШ ВА ҚЎШИМЧАЛАР КИРИТИШ ТЎГРИСИДА

🖊 (Давоми. Бошланиши 1-бетда).

ўзбек давлатчилигининг уч минг йилликдан зиёд тарихий тараққиёт тажрибасига, шунингдек жаҳон ва ислом цивилизацияси ривожига беқиёс ҳисса қўшган буюк аждодларимизнинг маданий меросига таяниб,

демократия гояларига, ижтимоий адолат, эркинлик ва тенглик каби қадриятларга ўз содиклигимизни тасдиклаб,

мамлакатимизнинг барқарор ривожланишини, ёшларнинг муносиб хаёт кечиришини, шу максадда таълим, илм-фан, маданият ва маънавият тараққиётини таъминлашга интилиб,

бизгача етиб келган табиий, маданий, моддий ва маънавий қимматликларни ҳамда бойликларни кўпайтиришга ва муҳофаза қилишга, атроф-муҳит мусаффолигини сақлашга астойдил бел боглаб,

Ўзбекистоннинг жаҳон ҳамжамияти ва энг аввало, қўшни мамлакатлар билан ўзаро бир-бирини қўллаб-қувватлаш, хамкорлик ва хурмат қилиш, тинчлик ва тотувлик асосидаги уйғун, дўстона муносабатларини мустахкамлашга хамда ривожлантиришга интилиб.

фукаролар тинчлигини, миллатлараро ва конфессиялараро тотувликни хамда багрикенгликни таъминлаш максадида,

Ўзбекистон Республикасининг мазкур Конституциясини қабул қиламиз ва эълон қиламиз»;

2) 1-модда қуйидаги тахрирда баён этилсин:

«**1-модда.** Узбекистон – суверен республика, хуқуқий, ижтимоий, дунёвий, демократик давлат. Давлатнинг «Ўзбекистон Республикаси» ва «Ўзбекистон» деган номлари бир маънони англатади»:

3) 13 ва 14-моддалар қуйидаги тахрирда баён этилсин:

«13-модда. Ўзбекистон Республикасида демократия умуминсоний принципларга асосланади, уларга мувофик инсон, унинг хаёти, эркинлиги, шаъни, кадр-киммати ва бошка ажралмас хуқуқлари олий қадрият хисобланади.

Инсоннинг шаъни ва қадр-қимматини, хуқуқ ва эркинликларини хурмат қилиш, уларга риоя этиш, уларни химоя қилиш давлатнині мажбуриятидир.

Инсоннинг хуқуқ ва эркинликлари бевосита амал қилади, қонунларнинг маъносини, мазмунини ва қўлланилишини, давлат органларининг, фукаролар ўзини ўзи бошқариш органларининг ва улар мансабдор шахсларининг фаолиятини белгилайди.

Инсонга нисбатан хукукий таъсир чораси давлат органи томонидан кўзланадиган қонуний мақсадга эришиш учун етарли бўлиши хамда манфаатдор шахсларга имкон қадар қийинчилик туғдирмаслиги керак.

Инсоннинг давлат органлари билан ўзаро муносабатларида қонунчилиқда юзага келадиган, бартараф этиб бўлмайдиган барча қарама-қаршиликлар ва ноаникликлар инсон фойдасига талқин килинади.

Демократик хуқуқ ва эркинликлар Конституция ва қонунлар билан химоя килинади

14-модда. Давлат ўз фаолиятини инсон фаровонлигини ҳамда жамиятнинг барқарор ривожланишини кўзлаб, ижтимоий адолат ва қонунийлик принциплари асосида амалга оширади»;

қуйидаги мазмундаги иккинчи қисм билан тулдирилсин: «Ўзбекистон Республикасининг Конституцияси олий юридик кучга эга бўлиб, тўгридан-тўгри амал қилади ва Ўзбекистон Республикасининг бутун худудида қўлланилади»;

иккинчи қисми учинчи қисм деб ҳисоблансин; 5) 16-модданинг биринчи қисми қуйидаги тахрирда баён

«Ушбу Конституциянинг бирорта қоидаси инсон ва фукаронинг хуқуқ ҳамда эркинликларига, Ўзбекистон Республикасининг ҳуқуқ ва манфаатларига, ушбу Конституциянинг биринчи бўлимида назарда тутилган асосий принципларга ва қоидаларга зарар етказадиган тарзда талқин этилиши мумкин эмас»;

6) **17-модданинг**:

биринчи қисми қуйидаги мазмундаги биринчи ва иккинчи қисмлар билан алмаштирилсин:

«Ўзбекистон Республикаси халқаро муносабатларнинг тўла хукукли субъектидир. Унинг ташки сиёсати инсон хукуклари ва эркинликларини хурмат қилиш, давлатларнинг суверен тенглиги, куч ишлатмаслик ёки куч билан тахдид қилмаслик, чегараларнинг бузилмаслиги, давлатларнинг худудий яхлитлиги, низоларни тинч йўл билан ҳал этиш, бошқа давлатларнинг ички ишларига аралашмаслик қоидаларига ва халқаро хуқуқнинг умум эътироф этилган бошқа қоидалари ва нормаларига асосланади.

Ўзбекистон барча давлатлар билан дўстона ва тинчликсеварлик ташқи сиёсатини олиб боради»;

иккинчи қисми учинчи қисм деб ҳисоблансин; 7) 18-модда:

қуйидаги мазмундаги биринчи ва иккинчи қисмлар билан тўлдирилсин:

«Узбекистон Республикасида инсон ҳамда фуқаронинг ҳуқуқлари ва эркинликлари халқаро хуқуқнинг умум эътироф этилган нормаларига биноан хамда мазкур Конституцияга мувофик эътироф этилади ва кафолатланади.

Инсоннинг қадр-қиммати, асосий ҳуқуқ ва эркинликлари дахлсиз, ажралмасдир ва улар ҳар кимга туғилганидан бошлаб тегишли бўлади»;

биринчи ва иккинчи қисмлари тегишинча учинчи ва **тўртинчи қисмлар** деб хисоблансин;

8) 20-модда қуйидаги тахрирда баён этилсин:

«20-модда. Фукаро ўз хукук ва эркинликларини амалга оширишда бошқа шахсларнинг, жамият хамда давлатнинг хуқуқлари, эркинликлари ва қонуний манфаатларига путур

Инсоннинг хукуқ ва эркинликлари фақат қонун билан ва бошқа шахсларнинг хукук ва эркинликларини, шунингдек жамоат хавфсизлигини ва тартибини таъминлаш учун зарур бўлган доирада чекланиши мумкин»;

9) 22-модда қуйидаги тахрирда баён этилсин:

«22-модда. Ўзбекистон Республикаси ўз худудида ҳам, унинг ташқарисида ҳам ўз фуқароларини ҳимоя қилиш ва уларга хомийлик кўрсатишни кафолатлайди.

Узбекистон Республикаси фукароси Узбекистондан ташқарига ниқариб юборилиши ёки бошқа давлатга берилиши мумкин эмас. Давлат хорижда яшаётган фукаролар ва ватандошлар билан алоқаларнинг сақланиб қолиши ҳамда ривожланиши тўгрисида ғамхўрлик қилади»;

10) 24, 25 ва 26-моддалар қуйидаги тахрирда баён этилсин:

«24-модда. Яшаш хукуқи ҳар бир инсоннинг ажралмас хукуқи бўлиб, қонун билан мухофаза қилинади. Инсон ҳаётига суиқасд қилиш энг оғир жиноятдир.

Узбекистон Республикасида ўлим жазоси тақиқланади.

25-модда. Хар ким эркинлик ва шахсий дахлсизлик хукукига

Хеч ким қонунга асосланмаган қолда ушлаб турилиши ёки қамоқда сақланиши мумкин эмас

Ушлаб туришга, қамоққа олишга ва қамоқда сақлашга ёки озодликни бошқача тарзда чеклашга фақат суднинг қарорига кўра йўл қўйилади. Шахс суд қарор қабул қилмагунича қирқ саккиз соатдан кўп муддат ушлаб турилиши мумкин эмас. Агар ушлаб туриш ёки озодликни бошқача тарзда чеклаш тўгрисидаги қарор белгиланган муддатда суд томонидан қабул қилинмаса, шахс

дархол озод қилиниши керак. Шахсни ушлаб туриш чоғида унинг хуқуқлари ва ушлаб туриш асослари унга тушунарли тилда тушунтирилиши керак.

Хеч ким шартномавий мажбуриятларни бажара олмаганлигига асосланиб жиноий жавобгарликка тортилиши мумкин эмас.

Хеч ким қийноққа солиниши, зўравонликка, бошқа шафқатсиз, ғайриинсоний ёки инсон қадр-қимматини камситувчи муомалага

ёхуд жазога дучор этилиши мумкин эмас. Хеч кимда унинг розилигисиз тиббий, илмий ва бошқа тажрибалар ўтказилиши мумкин эмас.

Хар бир инсон ўз шахсини эркин ривожлантириш, қонун билан тақикланмаган ҳамда бошқа шахсларнинг ҳуқуқ ва эркинликларини бузмайдиган ҳар қандай ҳаракатни амалга ошириш ҳуқуқига эга. Қонунда белгиланмаган мажбурият ҳеч кимнинг зиммасига унинг розилигисиз юклатилиши мумкин эмас.

26-модда. Жиноят содир этганликда айбланаётган ҳар бир шахснинг иши судда қонуний тартибда, ошкора кўриб чикилиб, унинг айби аникланмагунча у айбдор хисобланмайди. Судда айбланаётган шахсга ўзини химоя қилиш учун барча шароитлар

Айбдорликка оид барча шубҳалар, агар уларни бартараф этиш имкониятлари тугаган бўлса, гумон қилинувчининг, айбланувчининг ёки судланувчининг фойдасига хал қилиниши керак. Қонунни қўллаш жараёнида юзага келадиган шубҳалар ҳам гумон қилинувчининг, айбланувчининг ёки судланувчининг фойдасига ҳал ҳилиниши керак.

Гумон қилинувчи, айбланувчи ёки судланувчи ўзининг айбсизлигини исботлаб бериши шарт эмас ва исталган вақтда сукут сақлаш хуқуқидан фойдаланиши мумкин.

Хеч бир шахс ўзига ва яқин қариндошларига қарши гувоҳлик беришга мажбур эмас.

Озодликдан махрум этилган барча шахсларга нисбатан инсоний муносабатда бўлиниши ва уларнинг шахсий қадр-қиммати хурмат қилиниши керак. Шахснинг судланганлиги ва бундан келиб чиқадиган ҳуқуқий

оқибатлар унинг қариндошлари ҳуқуқларини чеклаш учун асос бўлмаслиги керак»; 11) қуйидаги мазмундаги **26**¹ ва **26**²-моддалар билан

«**26**¹-модда. Хар бир шахс адвокат ёрдамидан ўз танловига кўра хамда жиноят процессининг хар қандай босқичида фойдаланиш, шахс ушлаб турилганида эса унинг ҳаракатланиш эркинлиги хукуки амалда чекланган пайтдан эътиборан фойдаланиш

хуқуқига эга. Гумон қилинувчи, айбланувчи ёки судланувчи айбловнинг мохияти ва асослари тўгрисида хабардор қилиниш, ўзига қарши кўрсатма берган гувоҳлар билан юзлаштирилиш, ўз фойдасига кўрсатма бераётган гувохларнинг чақиртирилиши хукукига эга.

Қонунни бузган қолда олинган далиллардан одил судловни амалга ошириш чогида фойдаланишга йўл қўйилмайди. Хуқуқбузарликлардан ва ҳокимиятни суиистеъмол қилишдан жабрланганларнинг хукуклари қонун билан муҳофаза қилинади. Давлат жабрланганларга одил судловдан фойдалана олишини ва

Хар бир шахс давлат органларининг ёки улар мансабдор шахсларининг ноқонуний ҳаракатлари ёки ҳаракатсизлиги туфайли етказилган зарарнинг ўрни давлат томонидан қопланиши хукуқига

етказилган зарар компенсация килинишини таъминлайди.

26²**-модда.** Хеч ким айни бир хуқуқбузарлик учун икки марта жавобгарликка тортилиши мумкин эмас

Хеч бир шахс содир этилган пайтда хуқуқбузарлик деб топилмаган килмиш учун жавобгарликка тортилиши мумкин эмас. Қилмиш учун жазони истисно этадиган ёки енгиллаштирадиган қонун орқага қайтиш кучига эга. Жавобгарликни белгилайдиган ёки оғирлаштирадиган қонун

орқага қайтиш кучига эга эмас.

Хеч бир инсон расмий равишда эълон қилинмаган қонунга асосан хукм килиниши, жазога тортилиши, мол-мулкидан ёки бирон-бир хукукидан махрум этилиши мумкин эмас»;

12) 27 – 30-моддалар қуйидаги тахрирда баён этилсин:

«27-модда. Хар бир инсон шахсий хаётининг дахлсиз бўлиши, шахсий ва оилавий сири, ўз шаъни ва қадр-қиммати химоя қилиниши ҳуқуқига эга.

Хар ким ўз шахсига доир маълумотларни химоя қилиш хуқуқига

Хар бир шахс ёзишмаларни, телефон ва бошқа телекоммуникация қурилмалари орқали сўзлашувларни, почтателеграф жўнатмаларини ҳамда бошқа хабарларни амалга ошириш эркинлиги ва уларнинг сир сақланиши хуқуқига эга. Ушбу хуқуқнинг чекланишига фақат қонунда белгиланган қолларда ва тартибда, суднинг қарорига асосан йўл қўйилади.

Хар ким уй-жой дахлсизлиги хуқуқига эга. Суднинг қарорисиз уй-жойдан махрум этилишга йўл қўйилмайди.

Хеч ким шахснинг уй-жойига ёки бошқа мол-мулкига қонунда назарда тутилганидан бошқача холда ва тартибда киришга, тинтув ўтказишни ёки кўздан кечиришни амалга оширишга ҳақли эмас.

28-модда. Ўзбекистон Республикаси худудида қонуний асосларда бўлиб турган ҳар бир шахс республика ҳудуди бўйлаб эркин ҳаракатланиш, турар ва яшаш жойини эркин танлаш ҳуқуқига эга, бундан қонунда белгиланган чекловлар мустасно.

Хар ким республикадан ташқарига чиқиш хуқуқига эга. Ўзбекистон Республикаси фуқаролари Ўзбекистонга монеликсиз

29-модда. Хар ким фикрлаш, сўз ва эътикод эркинлиги хуқуқига эга. Ҳар ким исталган ахборотни излаш, олиш ва тарқатиш хуқуқига эга.

Хар ким Интернет жахон ахборот тармогига кириш ва ундан эркин фойдаланиш хукукига эга.

Мазкур хукукларни чеклашга факат мавжуд конституциявий тузумни, бошқа шахсларнинг ҳуқуқ ва эркинликларини, жамоат хавфсизлигини хамда тартибини химоя қилиш, шунингдек давлат сири ёки бошқа сир деб эътироф этилган ахборот ошкор этилишининг олдини олиш билан боғлиқ қолларда, қонун билан

30-модда. Давлат органлари, фукароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари, жамоат бирлашмалари, ташкилотлар ва мансабдор шахслар ҳар кимга ўз ҳуқуқларига ва қонуний манфаатларига дахлдор бўлган қонунчилик хужжатлари, шунингдек хужжатлар, қарорлар ва бошқа материаллар билан танишиб чиқиш имкониятини таъминлаши шарт.

Хар ким давлат органларида, фукароларнинг ўзини ўзи бошқариш органларида, жамоат бирлашмаларида, ташкилотларда ўзи ҳақида тўпланган маълумотлар билан танишиш ва нотўгри маълумотларнинг тузатилишини, шунингдек ноқонуний йўл билан тўпланган ёки хукукий асосларга эга бўлмаган маълумотларнинг йўқ қилинишини талаб этиш хуқуқига эга»;

13) **32-модда** қуйидаги тахрирда баён этилсин:

«32-модда. Ўзбекистон Республикасининг фукаролари жамият ва давлат ишларини бошқаришда бевосита ҳамда ўз вакиллари орқали иштирок этиш ҳуқуқига эгадирлар. Бундай иштирок этиш ўзини ўзи бошқариш, референдумлар ўтказиш ва давлат органларини демократик тарзда ташкил этиш, шунингдек давлат органларининг фаолияти устидан жамоатчилик назорати йўли билан амалга оширилади.

Давлат органларининг фаолияти устидан жамоатчилик назоратини амалга ошириш тартиби қонун билан белгиланади.

Фукароларнинг махаллий ахамиятга эга бўлган масалаларни ўз манфаатларидан, ривожланишнинг ўзига хос тарихий хусусиятларидан, шунингдек миллий ва маънавий кадриятлардан, махаллий урф-одатлар хамда анъаналардан келиб чиққан қолда, мустақил равишда ва қонун доирасида ҳал этиш ҳуқуқи ҳамда уни амалга ошира олиш қобилияти фуқароларнинг ўзини ўзи бошкариши деб эътироф этилади»:

14) **35-модданинг биринчи қисмидаги** «муассасаларига ёки» деган сўзлар «муассасаларига, фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органларига ёки» деган сўзлар билан алмаштирилсин; 15) ІХ бобнинг номи қуйидаги тахрирда баён этилсин:

«IX боб. Иктисодий, ижтимоий, маданий ва экологик хукуклар»;

16) 36-модданинг биринчи қисми қуйидаги тахрирда баён этилсин:

«Хар ким қонун билан муҳофаза қилинадиган мулкка, шу жумладан интеллектуал мулкка бўлган хуқуққа эга»;

17) 37 – 40-моддалар қуйидаги тахрирда баён этилсин:

«37-модда. Хар ким муносиб мехнат қилиш, эркин касб танлаш, хавфсизлик ва гигиена талабларига жавоб берадиган қулай мехнат шароитларида ишлаш, мехнати учун хеч қандай камситилишларсиз ва белгиланган мехнатга хак тулашнинг энг кам микдоридан кам бўлмаган тарзда адолатли хақ олиш, шунингдек ишсизликдан қонунда белгиланган тартибда

Мехнатга хак тўлашнинг энг кам микдори инсоннинг ўзи ва оиласи яшаши учун етарли бўлиши керак.

Хомиладорлиги ёки боласи борлиги сабабли аёлларни ишга қабул қилишни рад этиш, ишдан бўшатиш ва уларнинг иш хақини камайтириш тақиқланади.

Хар бир ишловчи аёл хомиладор бўлган такдирда ва туғиш даврида ҳақ тўланадиган таътилга ҳамда янги туғилган чақалоқни парвариш қилиш учун таътилга ёки болани фарзандликка олиш учун таътилга чикиш хукукига эга.

Жазони суднинг ҳукмига кўра ўташ тартибидан бошқача тартибдаги мажбурий меҳнат ёки қонунда назарда тутилган бошқа холлардаги мажбурий мехнат тақиқланади.

Мажбурий мехнатдан ва болалар мехнатининг энг ёмон шаклларидан фойдаланиш тақиқланади ҳамда бу қонунга кўра жавобгарликка сабаб бўлади.

Елланиб ишлаётган фукаролар дам олиш хукукига, дам олиш ва байрам кунлари, ҳақ тўланадиган ҳар йилги таътилга чиқиш

38-модда. Хар бир шахс дам олиш хукукига эга.

39-модда. Хар бир шахс қариганда, меҳнат лаёқатини йўқотганда, ишсизликда, ногиронликда, шунингдек боқувчисидан махрум бўлганда ва қонунда назарда тутилган бошқа холларда ижтимоий таъминот олиш хуқуқига эга.

Давлат ижтимоий хизматлар тизимини ривожлантириш учун зарур шароитлар яратади, давлат пенсияларини, нафакаларини ва ижтимоий ёрдамнинг бошқа турларини белгилайди. Пенсияларнинг, нафақаларнинг, ижтимоий ёрдам бошқа

турларининг микдори расман белгилаб қўйилган энг кам истеъмол харажатларидан оз бўлиши мумкин эмас Давлат ижтимоий жиҳатдан эҳтиёжманд ва кам таъминланган,

уй-жой шароитларини яхшилашга мухтож бўлган фукароларни қонунда белгиланган тартибда уй-жой билан таъминлайди. Давлат ногиронлиги бўлган шахсларнинг хукук ва манфаатларини амалга ошириш учун зарур тенг шароитларни яратади.

Ногиронлиги бўлган шахсларга нисбатан ҳар қандай ажратиб қўйиш, хисобга олмаслик, четлатиш, чеклаш ёки ортикча ён босиш, шунингдек ногиронлиги бўлган шахсларнинг объектлар ва хизматлардан фойдаланиши учун шарт-шароитлар яратишдан бўйин товлаш тақиқланади.

40-модда. Хар ким соғлиғининг мухофаза қилиниши ва малакали тиббий хизматдан фойдаланиш хукукига эга.

Ўзбекистон Республикаси фукаролари тиббий ёрдамнинг қонунда белгиланган ҳамда тез ва шошилинч тиббий ёрдамни хам уз ичига оладиган кафолатланган хажмини бепул олишга хакли Давлат соғлиқни сақлашнинг давлат, хусусий ва бошқа

тизимларини ривожлантириш, санитария-эпидемиологик осойишталикни таъминлаш, тиббий суғуртанинг турли шаклларини ривожлантириш учун шарт-шароитлар яратиш бўйича зарур чоралар

Давлат баркарор ривожланиш принципига мувофик атрофмухитни яхшилаш, тиклаш ва химоя қилиш, экологик мувозанатни сақлаш бўйича чора-тадбирларни амалга оширади.

Давлат Оролбўйи минтақасининг экологик тизимини химоя қилиш ва тиклаш, уни ижтимоий, иқтисодий жиҳатдан барқарор ривожлантириш бўйича зарур чоралар кўради»;

18) қуйидаги мазмундаги **40¹-модда** билан тўлдирилсин:

«40¹-модда. Хар ким соғлом ва қулай атроф-муҳитга, унинг холати хакидаги хакконий ахборотга эга булиш хамда уз соглигига ёки мол-мулкига экологик ҳуқуқбузарлик туфайли етказилган зарарнинг ўрни қопланиши хуқуқига эга»;

19) 41-модда қуйидаги тахрирда баён этилсин:

«41-модда. Хар ким таълим олиш хукукига эга. Давлат мактабгача таълим ва тарбияни ривожлантиришга

Давлат ҳар бир боланинг умумий ўрта таълим ташкилотларига ўқишга кириши учун мажбурий бир йиллик тайёргарликдан ўтишга бўлган хуқуқини кафолатлайди.

Бепул умумий ўрта таълим олиш давлат томонидан кафолатланади. Умумий ўрта таълим мажбурийдир.

Мактаб ишлари, мактабгача таълим ва тарбия давлат назоратида бўлади. Таълим бўйича алохида эхтиёжларга ва индивидуал

имкониятларга эга бўлган болалар учун таълим ташкилотларида инклюзив таълим ва тарбия ташкил этилади. Давлат истеъдодли ёшларнинг моддий ахволидан қатъи назар,

таълимни давом эттиришини кафолатлайди. Давлатга қарашли, хусусий ва бошқа шаклдаги таълим муассасалари хамда ташкилотларини ривожлантириш учун давлат

тенг шарт-шароитлар яратади.

тўлдирилсин:

Педагог ходимларнинг мақомини ҳар жиҳатдан мустаҳкамлаш жамият ва давлатнинг мақсади хамда масъулиятли вазифасидир. Педагог ходимларнинг касбий фаолиятига аралашишга,

шунингдек уларнинг хизмат мажбуриятларини бажаришига монелик қилишга йўл қўйилмайди»;

20) қуйидаги мазмундаги **41¹-модда** билан тўлдирилсин: «41¹-модда. Хар ким давлат таълим ташкилотларида танлов

асосида бепул олий маълумот олишга хакли.

Олий таълим ва илмий-тадқиқот ташкилотлари қонунда белгиланган доирада ўзини ўзи бошқариш, академик эркинлик, шунингдек тадқиқотлар ўтказиш ва ўқитиш эркинлиги ҳуқуқига

Давлат илм-фанни ривожлантиришга, жахон илмий хамжамияти билан илмий алоқалар ўрнатишга кўмаклашади»

21) 42-модданинг биринчи қисмидаги «илмий ва техникавий» деган сўзлар «илмий, техникавий ва бадиий» деган сўзлар билан алмаштирилсин; 22) **IX боб** қуйидаги мазмундаги **42**1-модда билан

ривожлантириш, болалар ҳамда ёшларни маънавий ва ахлоқий жихатдан тарбиялаш учун зарур шарт-шароитлар яратади»; 23) 43 ва 44-моддалар қуйидаги тахрирда баён этилсин:

«**42**1-**модда.** Давлат жисмоний тарбия ва спортни

«**43-модда.** Инсон ва фуқаронинг хуқуқ ҳамда эркинликларини таъминлаш давлатнинг олий максадидир

Давлат инсон ва фукаронинг Конституцияда хамда конунларда мустахкамланган хукуқлари, эркинликлари ва қонуний манфаатларини таъминлайди.

Хар бир шахс ўз хукук ва эркинликларини қонунда тақиқланмаган барча усуллар билан химоя қилишга хақли.

44-модда. Хар кимга ўз хукуклари ва эркинликларини суд орқали химоя қилиш, давлат органларининг ва бошқа ташкилотларнинг, улар мансабдор шахсларининг қонунга хилоф қарорлари, ҳаракатлари (ҳаракатсизлиги) устидан судга шикоят килиш хукуки кафолатланади.

Хар бир шахс ўзининг бузилган хукук ва эркинликларини тиклаш учун ўз иши ваколатли, мустақил ҳамда холис суд томонидан оқилона муддатларда, тенглик, тортишув ва адолат принциплари асосида кўриб чиқилиши хуқуқига эга.

Хар ким Ўзбекистон Республикасининг қонунчилигига ва

халқаро шартномаларига мувофиқ ўз ҳуқуқлари, эркинликлари хамда қонуний манфаатлари химоя қилиниши учун инсон хуқуқлари бўйича миллий ва халқаро институтларга мурожаат қилишга ҳақли»; 24) 45-модда қуйидаги мазмундаги иккинчи қисм билан тўлдирилсин:

«Давлат ахолининг ижтимоий жихатдан эхтиёжманд

тоифаларининг ҳаёт сифатини оширишга, уларга жамият ва давлат хаётида бошқа фуқаролар билан тенг равишда иштирок этиш учун шарт-шароитлар яратишга хамда уларнинг асосий хаётий эхтиёжларини мустақил равишда таъминлаш имкониятларини кенгайтиришга қаратилган чоралар кўради»; 25) 49-модданинг иккинчи қисми қуйидаги мазмундаги

«Тарихий, маънавий, маданий ва табиий мерос давлат

томонидан мухофаза қилинади. Давлат ва жамият миллий қадриятларни химоя қилиш, Ўзбекистон халқи маънавий ва маданий меросининг

иккинчи ва учинчи кисмлар билан алмаштирилсин:

узлуксизлигини таъминлаш тўгрисида ғамхўрлик қилади»; 26) **52-модда**:

қуйидаги мазмундаги биринчи қисм билан тўлдирилсин: «Ватанга бўлган садоқат муқаддасдир»;

биринчи қисми иккинчи қисм деб ҳисоблансин; 27) учинчи бўлимнинг номи қуйидаги тахрирда баён

«УЧИНЧИ БЎЛИМ. ФУКАРОЛИК ЖАМИЯТИ ВА ШАХС»;

28) **XII боб** қуйидаги тахрирда баён этилсин:

мухофаза қилинишини кафолатлайди.

«XII боб. Жамиятнинг иқтисодий негизлари

53-модда. Бозор муносабатларини ривожлантиришга қаратилган Ўзбекистон иқтисодиётининг негизини хилма-хил шакллардаги мулк ташкил этади. Давлат истеъмолчиларнинг хукуклари устуворлигини хисобга олган холда, иктисодий фаолият тадбиркорлик ва мехнат қилиш эркинлигини, халол эркин рақобатни, барча мулк шакллари хуқуқий жиҳатдан тенг равишда

Хусусий мулк дахлсиз ва давлат томонидан химоя килинади. Давлат иктисодиёт тармокларининг ва худудларнинг үйгүн холда ривожлантирилиши учун шарт-шароитлар яратади, шунингдек иқтисодий ресурсларнинг адолатли равишда тақсимланишини

Давлат тадбиркорликни ривожлантириш учун қулай ишбилармонлик мухитини ва инвестициявий мухитни, шартшароитларни таъминлайди. Тадбиркорлар қонунчиликда тақиқланмаган ҳар қандай

фаолиятни амалга оширишга, ўз фаолиятининг йўналишини

мустақил равишда танлашга, тадбиркорликдан чекланмаган микдорда даромад олишга ҳақли. Ўзбекистон Республикасида товарларнинг, хизматларнинг, ишчи чининг ва молиявий маблагларнинг эркин хаг

кафолатланади. Товарларнинг, хизматларнинг, ишчи кучининг ва молиявий маблагларнинг харакатланишини чеклашга қаратилган чоратадбирлар, агар улар хавфсизликни, одамларнинг хаёти ва соғлиғи химоя қилинишини, табиат ва маданий мерос объектлари мухофаза қилинишини таъминлаш учун зарур бўлса, қонунчиликка

мувофиқ жорий этилиши мумкин. Иктисодий фаолиятда инсофсиз ракобатга, монополлаштиришга

Давлат тасарруфидан чикариш ва хусусийлаштириш натижалари қайта кўриб чиқилмайди ҳамда бекор қилинмайди.

махрум этилиши мумкин эмас. Мулкни жамоат эхтиёжлари учун мажбурий равишда бошқа шахсга ўтказиш қонунда назарда тутилган алоҳида ҳолларда ҳамда тартибда унинг ўрнини олдиндан ва тенг қийматда қоплаш шарти билан амалга оширилиши 54-модда. Мулкдор мол-мулкига ўз хохишига кўра эгалик

53¹-модда. Хеч бир шахс ўз мол-мулкидан суднинг қарорисиз

қилади, ундан фойдаланади ва уни тасарруф этади. Мол-мулкдан фойдаланиш атроф-мухитга зарар етказмаслиги, фукароларнинг, юридик шахсларнинг, давлатнинг хукукларини хамда қонун билан қўриқланадиган манфаатларини бузмаслиги керак. 55-модда. Ер, ер ости бойликлари, сув, атмосфера ҳавоси,

ўсимлик ва хайвонот дунёси хамда бошқа табиий ресурслар умуммиллий бойликдир, улардан оқилона фойдаланилиши лозим ва улар давлат мулкида бўлади. Ер конунда назарда тутилган шартлар асосида ва тартибда хусусий мулк ҳам бўлиши мумкин. Кишлоқ хўжалигига мўлжалланган ерлар, ўрмон фонди давлатга

тегишли бўлиб, тадбиркорлик субъектларига ижара шартномалари асосида ажратилади. Табиий ресурслардан оқилона фойдаланилиши лозим ва улар

давлат томонидан мухофаза килинади» 29) 56-модда қуйидаги тахрирда баён этилсин:

«56-модда. Фуқаролик жамияти институтлари, шу жумладан махаллалар, сиёсий партиялар, харакатлар, оммавий ахборот воситалари, касаба уюшмалари, жамоат фондлари ва шахсларнинг бошқа жамоат бирлашмалари фуқаролик жамиятининг асосини ташкил этади, унинг мазмунини белгилайди. Улар фукароларнинг хуқуқлари, эркинликлари ва қонуний манфаатларини, демократик қадриятларни химоя қилишга, ижтимоий хамда маданий максадларга эришиш үчүн күмаклашишга, жамиятнинг маънавий ва бошқа номоддий эҳтиёжларини қаноатлантиришга қаратилгандир»;

30) 61-модда қуйидаги мазмундаги иккинчи ва учинчи

қисмлар билан тўлдирилсин: «Ўзбекистон Республикасида қонунда белгиланган тартибда фаолият кўрсатаётган барча диний ташкилотлар фаолиятининг эркинлиги кафолатланади.

Давлат конфессияларнинг тинч-тотув яшашига кафил бўлади»; 31) 63 ва 64-моддалар қуйидаги тахрирда баён этилсин:

«63-модда. Оила жамиятнинг табиий ва асосий бўгини ахолини сақлаб қолиш ҳамда кўпайтириш негизи сифатида жамият ва давлатнинг алохида мухофазаси остида бўлади. Никох аёл ва эркакнинг ихтиёрий розилигига ва тенг

хукуклилигига асосланади. Давлат оиланинг тўлақонли ривожланиши учун зарур бўлган ижтимоий ва иқтисодий шарт-шароитларни яратади.

Давлат кўп болали оилаларга қонунга мувофиқ имтиёзлар ва ижтимоий кафолатлар берилишини таъминлайди.

(Давоми 3-бетда).

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНИНГ КОНСТИТУЦИЯВИЙ ҚОНУНИ ЛОЙИХАСИ

УЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНИНГ КОНСТИТУЦИЯСИГА ЎЗГАРТИШ ВА ҚЎШИМЧАЛАР КИРИТИШ ТЎГРИСИДА

64-модда. Ота-оналар ва уларнинг ўрнини босувчи шахслар ўз болаларини вояга етгунига қадар боқиши, уларнинг тарбияси, таълими, соглом, тўлақонли ва уйгун камол топиши тўгрисида қайғуриши шарт.

Давлат ва жамият етим болаларни ва ота-онасининг васийлигидан махрум бўлган болаларни боқишни, тарбиялашни, уларнинг соглом, баркамол ривожланишини ва таълим олишини таъминлайди, ушбу йўналишдаги хайрия фаолиятини рагбатлантиради»;

32) 65-модданинг иккинчи қисми қуйидаги мазмундаги иккинчи, учинчи ва тўртинчи қисмлар билан алмаштирилсин:

«Боланинг манфаатлари, болаларнинг тўлақонли, жисмоний, ақлий ва маданий ривожланиши учун барча шарт-шароитларни яратиш давлат сиёсатининг энг мухим устувор йўналишидир. Оналик, оталик ва болалик давлат томонидан мухофаза

Давлат ва жамият болаларда хамда ёшларда миллий ва умуминсоний қадриятларга содиқликни, буюк аждодларимизнинг бой маънавий меросидан фахрланиш туйгусини шакллантириш тўгрисида ғамхўрлик килади»;

33) 70 ва 71-моддалар қуйидаги тахрирда баён этилсин:

«**70-модда.** Қорақалпоғистон Республикаси Ўзбекистон Республикаси таркибига киради.

Қорақалпоғистон Республикаси худудида Ўзбекистон Республикасининг Конституциясида ҳамда қонунчилигида назарда тутилган барча хуқуқ ва эркинликлар кафолатланади.

71-модда. Қорақалпоғистон Республикаси ўз Конституциясига

Қорақалпоғистон Республикасининг Конституцияси ҳамда қонунлари Ўзбекистон Республикасининг Конституциясига ва қонунларига зид бўлиши мумкин эмас»;

34) 72-модда қуйидаги мазмундаги иккинчи қисм билан тўлдирилсин:

«Қорақалпоғистон Республикасининг қонунчилиги Ўзбекистон Республикасининг ягона хукукий тизимига киради ва у Ўзбекистон Республикаси қонунчилигининг таркибий қисмидир»;

35) 74 ва 75-моддалар қуйидаги тахрирда баён этилсин:

«74-модда. Қорақалпоғистон Республикаси ўз худудида қонун чиқарувчи, ижро этувчи ва суд хокимиятини Ўзбекистон Республикасининг Конституциясига ҳамда қонунларига, Қорақалпоғистон Республикасининг Конституциясига ва қонунларига мувофиқ амалга оширади.

Қорақалпоғистон Республикаси Жўқорғи Кенгеси Раиси Қорақалпоғистон Республикасининг олий мансабдор шахсидир.

75-модда. Ўзбекистон Республикаси Қорақалпоғистон Республикасининг ижтимоий, иктисодий, маданий, инновацион жиҳатдан ҳар томонлама ривожланиши учун зарур молиявий,

моддий, ташкилий-техник ва бошқа шарт-шароитларни яратади. Қорақалпоғистон Республикаси Ўзбекистон Республикаси давлат хокимиятининг қонун чиқарувчи, ижро этувчи ва суд хокимияти олий органларида ўз вакилларига эга бўлади»;

36) 77-модда қуйидаги мазмундаги олтинчи қисм билан тўлдирилсин:

«Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатасининг депутати айни бир вақтнинг ўзида Қорақалпогистон Республикаси Жўқорғи Кенгесининг, махаллий хокимият вакиллик органларининг депутати бўлиши мумкин эмас»;

37) 78-модда биринчи кисмининг: 4-банди қуйидаги тахрирда баён этилсин:

«4) Ўзбекистон Республикасининг ички ва ташқи сиёсатига оид масалаларни кўриб чикиш, давлат стратегик дастурларини қабұл қилиш»:

15, 16 ва 17-бандлари қуйидаги тахрирда баён этилсин: «15) Ўзбекистон Республикаси Президентининг тақдимига биноан Ўзбекистон Республикаси Бош вазири номзодини кўриб чикиш ва тасдиклаш. мамлакат ижтимоий-иктисодий ривожланишининг долзарб масалалари юзасидан Бош вазирнинг хисоботларини эшитиш ва мухокама килиш, шунингдек Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг мамлакат ижтимоийиқтисодий ҳаётининг энг муҳим масалалари юзасидан ҳар йилги маърузасини кўриб чикиш;

16) Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Инсон хуқуқлари бўйича вакилини (омбудсманни), Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Бола хукуклари бўйича вакилини

17) Ўзбекистон Республикаси Хисоб палатасининг хисоботини, Ўзбекистон Республикасида коррупцияга қарши курашиш тўгрисидаги хар йилги Миллий маърузани кўриб чиқиш»;

38) **80-модда**: қуйидаги мазмундаги 5-банд билан тулдирилсин:

«5) Ўзбекистон Республикаси Президентининг тақдимига биноан Ўзбекистон Республикаси Хисоб палатасининг раисини

тайинлаш ва лавозимидан озод этиш»; 6-банди қуйидаги тахрирда баён этилсин:

«6) Узбекистон Республикаси Президентининг Ўзбекистон Республикаси Бош прокурорини ва Ўзбекистон Республикасининг Коррупцияга қарши курашиш агентлиги директорини тайинлаш хамда уларни лавозимидан озод этиш тўгрисидаги фармонларини 8-банди қуйидаги тахрирда баён этилсин:

«8) Ўзбекистон Республикаси Президентининг такдимига биноан Ўзбекистон Республикасининг чет давлатлардаги ва халқаро ташкилотлар хузуридаги дипломатик вакилларини тайинлаш ҳамда уларни лавозимидан озод этиш, шунингдек уларнинг фаолияти билан боғлиқ масалалар юзасидан хисоботларини эшитиш»;

39) 83-модда қуйидаги тахрирда баён этилсин:

«83-модда. Қонунчилик ташаббуси ҳуқуқига Ўзбекистон Республикаси Президенти, ўз давлат хокимиятининг олий вакиллик органи орқали Қорақалпоғистон Республикаси, Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Қонунчилик палатаси депутатлари, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси эга. Ўзбекистон Республикасининг Конституциявий суди, Олий суди, Судьялар олий кенгаши ва Бош прокурори ҳам ўз ваколатларига оид масалалар юзасидан қонунчилик ташаббуси хуқуқига эга.

Қонунчилик ташаббуси ҳуқуқи қонун лойиҳасини қонунчилик ташаббуси ҳуқуқи субъектлари томонидан Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Қонунчилик палатасига киритиш воситасида амалга оширилади.

Узбекистон Республикасининг сайлов хукукига эга бўлган, юз минг нафардан кам бўлмаган фуқаролари, Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Сенати, Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Инсон хукуклари бўйича вакили (омбудсман), Ўзбекистон Республикаси Марказий сайлов комиссияси қонунчиликка оид таклифларини Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Қонунчилик палатасига қонунчилик ташаббуси тартибида киритишга ҳақли.

Қонун лойиҳаларини, қонунчиликка оид таклифларни киритиш ва кўриб чиқиш тартиби қонун билан белгиланади»;

40) **84-модданинг**: иккинчи қисмидаги «ўн» деган сўз «йигирма» деган сўз билан алмаштирилсин:

учинчи қисмидаги «ўн кун ичида» деган сўзлар «йигирма кундан кечиктирмай» деган сўзлар билан алмаштирилсин;

тўртинчи қисмидаги «ўттиз кун ичида» деган сўзлар «икки ойдан кечиктирмай» деган сўзлар билан алмаштирилсин;

41) **90-модданинг иккинчи қисмидаги** «беш» деган сўз «етти» деган сўз билан алмаштирилсин;

42) 93-модда биринчи қисмининг:

6 ва 7-бандлари қуйидаги тахрирда баён этилсин:

«6) Ўзбекистон Республикасининг чет давлатлардаги ва халқаро ташкилотлар хузуридаги дипломатик вакилларини тайинлаш учун номзодларни Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Сенатига такдим этади;

7) ички ва ташки сиёсатнинг энг мухим стратегик устувор йўналишларини белгилайди ҳамда уларнинг ижро этилишига оид масалалар юзасидан Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисига мурожаатномалар йўллайди»;

12 ва 13-бандлари қуйидаги тахрирда баён этилсин:

«12) Узбекистон Республикаси Бош прокурорини ҳамда Ўзбекистон Республикаси Коррупцияга қарши курашиш агентлиги директорини тайинлайди ва лавозимидан озод қилади, кейинчалик бу масалаларни Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг

13) Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Сенатига Узбекистон Республикаси Конституциявий судининг, Узбекистон Республикаси Олий судининг таркибига номзодларни, шунингдек Ўзбекистон Республикаси Судьялар олий кенгаши раиси, Ўзбекистон Республикаси Марказий банки Бошқаруви раиси, Узбекистон Республикаси Хисоб палатаси раиси лавозимларига номзодларни такдим этади»;

25-банди қуйидаги мазмундаги 25, 26 ва 27-бандлар билан алмаштирилсин:

«25) Ўзбекистон Республикаси Президенти хузуридаги Хавфсизлик кенгашини шакллантиради ва бошқаради;

26) Ўзбекистон Республикаси Президенти Алминист шунингдек Ўзбекистон Республикаси Президенти хузуридаги маслахат-кенгаш органларини ва бошка органларни шакллантиради;

27) ушбу Конституцияда ва Ўзбекистон Республикасининг қонунларида назарда тутилган бошқа ваколатларни амалга

43) 98-модда иккинчи қисмининг: 1, 2 ва 3-бандлари куйидаги тахрирда баён этилсин:

«1) самарали иқтисодий, ижтимоий, экологик, молиявий, пулкредит сиёсати олиб борилиши, илм-фан, маданият, таълимни, соғликни саклашни хамда иктисодиётнинг ва ижтимоий соханинг бошқа тармоқларини ривожлантириш бўйича дастурларнинг ишлаб чиқилиши ҳамда амалга оширилиши учун жавобгар бўлади;

2) фукароларнинг иктисодий, ижтимоий, экологик ва бошка хуқуқлари хамда қонуний манфаатларини химоя қилиш бўйича чора-тадбирларни амалга оширади;

3) давлат бошкаруви органларининг ишини мувофиклаштиради ва йўналтиради, уларнинг фаолияти устидан қонунда белгиланган тартибда назоратни таъминлайди»;

6-банди қуйидаги мазмундаги 6- 9-бандлар билан алмаштирилсин:

«6) давлатнинг ёшларга оид сиёсати амалга оширилишини таъминлайди, оилани қўллаб-қувватлаш, мустаҳкамлаш ва ҳимоя қилиш, анъанавий оилавий қадриятларни сақлаб қолиш чораларини кўради;

7) ижтимоий химоя қилиш, шу жумладан ногиронлиги бўлган шахсларни ижтимоий химоя қилиш тизимининг фаолият кўрсатишини таъминлайди;

8) фукаролик жамияти институтларини, шу жумладан жамоат бирлашмаларини қўллаб-қувватлаш чораларини амалга оширади, ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш дастурларини ишлаб чиқиш ва бажаришда уларнинг иштирок этишини таъминлайди, ижтимоий шерикликка оид дастурларнинг амалга оширилишини

9) ушбу Конституцияда ва Ўзбекистон Республикасининг қонунларида назарда тутилган бошқа ваколатларни амалга

44) 99, 100 ва 101-моддалар қуйидаги тахрирда баён этилсин:

«99-модда. Вилоятлар, туманлар ва шахарлардаги (туманга бўйсунадиган шахарлардан ташқари) халқ депутатлари Кенгашлари хокимиятнинг вакиллик органларидир.

Тегишли худуддаги ижроия хокимиятига вилоят, туман ва шахар хокими бошчилик килади. Халқ депутатлари Кенгашига унинг депутатлари орасидан

қонунга мувофиқ сайланадиган раис бошчилик қилади. Халқ депутатлари Кенгашлари депутатларининг сайлови тартиби

қонунда белгиланади.

тасдиклаш;

Халқ депутатлари Кенгашларининг ва ҳокимларнинг фаолиятини ташкил этиш қонун билан тартибга солинади. Халк депутатлари Кенгашларининг ваколатлари муддати – беш

йил. Янгидан ташкил этилган маъмурий худудий бирликларда халқ депутатлари Кенгашларига сайлов халқ депутатлари Кенгашларига навбатдаги умумий сайловларга қадар бўлган даврдан ошмайдиган муддатга ўтказилади.

100-модда. Халқ депутатлари Кенгашларининг ваколатлари жумласига қуйидагилар киради:

худудни ривожлантиришнинг истикболга мўлжалланган дастурларини, туман, шахарнинг бош режасини ва уни қуриш қоидаларини хокимнинг тақдимига биноан тасдиқлаш;

тегишли махаллий бюджетларни хокимларнинг такдимига биноан кўриб чикиш ва қабул килиш, ушбу бюджетларнинг ижро этилиши тўгрисидаги хисоботларни тасдиклаш;

махаллий соликлар ставкаларини ва бошка мажбурий тўловларни қонунчиликда белгиланган микдорлар доирасида белгилаш;

бюджетдан ташқари жамғармаларни шакллантириш;

хокимни ва унинг ўринбосарларини лавозимга тасдиклаш, уларнинг фаолияти тўгрисидаги хисоботларни эшитиш; қонунчиликда белгиланган қолларда ва тартибда халқ

депутатларининг ваколатларини тан олиш ҳамда муддатидан олдин тугатиш, уларни жавобгарликка тортиш учун розилик бериш; қонунда назарда тутилган қолларда ҳокимнинг қарорларини

тегишли прокурорларнинг, ички ишлар органлари рахбарларининг, адлия органларининг ва давлат бошқаруви органлари бошқа бўлинмаларининг хисоботларини эшитиш;

хокимнинг ва қуйи турувчи халқ депутатлари Кенгашининг <u> Узбекистон Республикаси қонунчилигига мувофиқ бўлмаган</u> карорларини бекор килиш;

қонунда назарда тутилган бошқа ваколатларни амалга ошириш.

101-модда. Вилоятлар, туманлар, шахарлар хокимларининг ваколатлари жумласига қуйидагилар киради:

қонунларни ҳамда Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси палаталарининг қарорларини, Ўзбекистон Республикаси Президентининг, Вазирлар Маҳкамасининг фармонларини, қарорларини ва фармойишларини, юқори турувчи органларнинг хамда тегишли халқ депутатлари Кенгашининг қарорларини бажариш;

соғлиқни сақлаш, таълим, жамоат транспорти тизимларининг самарали фаолият кўрсатишини таъминлаш;

худудларни иқтисодий, ижтимоий ва маданий жихатдан лантиришни таъминлашга қаратилган чорал

фукароларнинг иктисодий, ижтимоий ва бошка хукуклари хамда конуний манфаатларини химоя килишга, уларнинг хавфсизлигини ва жамоат тартибини таъминлашга доир чораларни амалга ошириш;

муниципал мулкни ва махаллий коммунал хўжаликни бошқариш; атроф-мухитнинг мухофаза қилинишини таъминлаш;

фукароларнинг бўш вактини ташкил этиш ва маданият сохасидаги хизматлардан фойдаланишини таъминлаш учун шартшароитлар яратиш; махаллий бюджетни шакллантириш ва ижро этиш;

халк депутатлари Кенгашларига вилоятни, туманни, шахарни

иктисодий ва ижтимоий жихатдан ривожлантиришнинг асосий йўналишларини, вилоят ва Тошкент шахар махаллий бюджетининг, туман ва шахар бюджетининг тегишли лойихаларини, шунингдек уларнинг ижро этилиши тўгрисидаги хисоботларни такдим этиш; қонунда белгиланган холларда, қуйи турувчи хокимларнинг

қарорларини бекор қилиш ва халқ депутатлари Кенгашига қуйи турувчи халк депутатлари Кенгашларининг хужжатларини бекор қилиш тўгрисида такдимнома киритиш; республикада ва хорижда вилоят, туман ҳамда шаҳарнинг

расмий вакили сифатида иш юритиш;

қонунда назарда тутилган бошқа ваколатларни амалга

45) **102-модданинг**:

биринчи кисми чикариб ташлансин; иккинчи, учинчи ва тўртинчи қисмлари тегишинча

ри, шунингдек Қонунчилик палатаси депутатлари

биринчи, иккинчи ва учинчи қисмлар деб хисоблансин; 46) 103-модданинг учинчи қисми чиқариб ташлансин; 47) 105-модда қуйидаги тахрирда баён этилсин:

«105-модда. Раисни ва ўз бошқарув органларини сайлайдиган

махаллалар шахарлардаги, шахарчалардаги, қишлоқлардаги ва овуллардаги фукароларнинг ўзини ўзи бошкариш органларидир. Махаллалар давлат хокимияти органлари тизимига кирмайди ва ўз ваколатлари доирасида мустакилдир.

Давлат махаллалар фаолиятини амалга ошириш учун зарур шарт-шароитлар яратади, уларга қонунчиликда берилган ваколатларни амалга оширишда кўмаклашади.

Махаллалар фаолиятининг хукукий асослари, шунингдек махалла раисининг ва бошқарув органларининг сайлови тартиби, ваколатлари ҳажми қонун билан белгиланади»;

48) 109-модда биринчи қисмининг:

6-бандидаги «конституциявий судлов ишларини юритиш амалиётини умумлаштириш натижалари юзасидан» деган сўзлар чикариб ташлансин;

7-банди қуйидаги мазмундаги 7 ва 8-бандлар билан алмаштирилсин:

«7) фукароларнинг ва юридик шахсларнинг муайян ишда суд томонидан уларга нисбатан қўлланилган қонуннинг Конституцияга мувофиклигини текшириш ҳақидаги шикоятларини кўриб чикади;

8) Ўзбекистон Республикасининг Конституцияси ва қонунлари билан берилган ваколати доирасида бошқа ишларни кўриб чиқади»; 49) 111-модданинг биринчи қисми қуйидаги тахрирда баён этилсин:

«Ўзбекистон Республикаси Судьялар олий кенгаши судьялар хамжамиятининг суд корпуси шакллантирилишини, суд хокимияти мустақиллигининг конституциявий принципига риоя этилишини таъминловчи мустақил органидир»;

50) **112-модда**:

биринчи қисмидаги «одил судловни амалга ошириш борасидаги» деган сўзлар чиқариб ташлансин;

қуйидаги мазмундаги иккинчи қисм билан тўлдирилсин: «Судьяларни алмаштириб бўлмайди. Уларнинг ваколатлари

фақат қонунда белгиланган тартибда ва асосларга кўра тугатилиши ёки тўхтатилиши мумкин»; иккинчи - бешинчи қисмлари тегишинча учинчи -

олтинчи қисмлар деб хисоблансин; олтинчи қисми чиқариб ташлансин;

51) 116-модда қуйидаги тахрирда баён этилсин:

«116-модда. Хар кимга малакали юридик ёрдам олишга бўлган хуқуқ кафолатланади. Қонунда назарда тутилган холларда юридик ёрдам бепул кўрсатилади. Терговнинг ва суд ишини юритишнинг хар кандай боскичида

малакали юридик ёрдамга бўлган хукук кафолатланади. Жисмоний ва юридик шахсларга юридик ёрдам кўрсатиш учун мустақиллик ва ўзини ўзи бошқариш принципларига асосланган адвокатура фаолият кўрсатади. Адвокатурани ташкил этиш ва унинг фаолияти тартиби қонун билан белгиланади.

Адвокат шахсларнинг хукуклари ва қонуний манфаатларини химоя қилиш бўйича ўз касбий вазифаларини амалга ошираётганда унинг фаолиятига аралашишга йўл қўйилмайди»;

52) 117-модданинг еттинчи қисми қуйидаги тахрирда

«Ўзбекистон Республикаси Президенти сайловини, Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисига, халқ депутатлари вилоят, туман ва шахар Кенгашларига сайловни, шунингдек Ўзбекистон Республикаси референдумини ташкил этиш ва ўтказиш учун Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси томонидан фаолиятининг асосий принциплари мустақиллик, қонунийлик, коллегиаллик, ошкоралик ва адолатлиликдан иборат бўлган Ўзбекистон Республикаси Марказий сайлов комиссияси тузилади»;

53) 122-модда қуйидаги мазмундаги учинчи ва тўр **қисмлар** билан тўлдирилсин:

«Ўзбекистон Республикасида Давлат бюджетини ва давлат қарзини шакллантириш ҳамда ижро этиш тартиби очиқлик ва ошкоралик принциплари асосида амалга оширилади. Фукаролар ва фукаролик жамияти институтлари Ўзбекистон

Республикаси Давлат бюджетининг шакллантирилиши ва ижро этилиши устидан жамоатчилик назоратини амалга оширади. Фуқароларнинг бюджет жараёнида иштирок этиши тартиби ва шакллари конунда белгиланади»:

54) 127-модда қуйидаги мазмундаги иккинчи қисм билан тўлдирилсин:

«Ушбу Конституция 1-моддасининг ва ушбу моддаси иккинчи қисмининг қоидалари қайта кўриб чиқилиши мумкин эмас».

2-модда. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси:

хукумат қарорларини ушбу Конституциявий Қонунга мувофиклаштирсин; давлат бошқаруви органлари ушбу Конституциявий Қонунга

зид бўлган ўз норматив-хукукий хужжатларини кайта кўриб чикишлари ва бекор килишларини таъминласин; ушбу Конституциявий Қонуннинг ижросини, ижрочиларга етказилишини хамда мохияти ва ахамияти ахоли ўртасида

тушунтирилишини таъминласин. 3-модда. Ушбу Конституциявий Қонун расмий эълон қилинган

кундан эътиборан кучга киради.

конституциявий ислохотларнинг мухим боскичи

Бугунги кунда мамлакатимизда Конституция-

вий ислохотлар жараёни қизғин паллага кирди. **Узбекистон Республикаси Олий Мажлиси** палаталари Кенгашларининг Қушма қарори билан тузилган Конституциявий комиссияга ўтган бир ой давомида келиб тушган 60 мингдан ортиқ таклифлар асосида Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатасининг бир гурух депутатлари томонидан, шунингдек Қорақалпоғистон Республикаси Жўқорғи Кенгеси томонидан тайёрланган Ўзбекистон Республикасининг Конституциясига ўзгартиш ва қўшимчалар киритишга доир Конституциявий қонунлар лойихалари жорий йил 24 июнь куни Конунчилик палатаси томонидан кўриб чикилди.

Конституциявий қонунлар лойиҳалари Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Қонунчилик палатаси томонидан биринчи ўқишда қабул қилиниб. ягона "Ўзбекистон Республикасининг Конституциясига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш тўгрисида"ги Ўзбекистон Республикаси Конституциявий қонуни лойиҳасига бирлаштирилди.

Конституциявий қонун лойиҳаси Бош қомусимизнинг 64 та моддасига 200 дан ортиқ ўзгартишлар киритишни назарда тутади. Бундан ташқари, 6 та янги модда билан 16 та янги норма

Уларнинг аксарияти мазмун-мохиятига кўра, "инсон — жамият — давлат", "Янги Ўзбекистон ижтимоий давлат" деган тамойилларни конституциявий қоида сифатида мухрлашга, халқпарвар давлат барпо этишга, инсон хукукларининг химояси ва ижтимоий мухофазасини кучайтиришга, ёшларнинг хукук ва манфаатларини тўла

таъминлашга каратилган Шунингдек, ўзгартишлар сифатли ва малакали тиббий хизматни ташкил этиш. таълимни ривожлантириш, хусусий мулк дахлсизлигини кафолатлаш, фукаролик жамияти институтларининг мақомини ва экологик муҳофаза каби масалаларни конституциявий даражада мус-

тахкамлаб қўйиш билан боғлиқ. Шу билан бирга, қонун лойиҳаси давлат ҳокимияти ва бошқаруви тизимини такомиллаштириш, жумладан, парламент ваколатларини кенгайтириш, Президентлик институтини такомиллаштириш, жойлардаги вакиллик ва ижро хокимияти органларини ажратиш, Қорақалпоғистон Республикасини ижтимоий-иқтисодий, сиёсий жиҳатдан ривожлантиришнинг конституциявий асосларини янада мустахкамлаш масалаларини хам ўз ичига олган.

Узбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Қонунчилик палатаси томонидан жорий йилнинг 24 июнида мазкур Конституциявий қонун лойихасини умумхалқ мухокамасига қўйиш тўгрисида карор кабул килинди. Мазкур жараён "Қонун лойихаларининг умум-

халқ муҳокамаси тўгрисида"ги Ўзбекистон Республикаси Қонунига мувофиқ ўтказилади. Унга кўра: 1. Қонун лойиҳаларининг умумхалқ муҳокамасида фукароларнинг иштирок этиши ихтиё-

рийдир (7-модда). 2. Қонун лойиҳаларининг умумхалқ муҳокамасида иштирок этишда фукаролар тенг хукукка

эгадирлар (8-модда).

3. Қонун лойиҳаларининг умумхалқ муҳокамаси ошкора ўтади ва оммавий тусга эга бўлади (9-модда).

4. Конун лойихаларининг умумхалқ мухокамаси жараёнида фукаролар қонун лойихалари бўйича ўз фикрини эркин билдириш хукукига эга (11-модда). 5. Умумхалқ муҳокамасига қўйилган қонун

лойихалари давлат органларининг мажлисларида.

фукаролар йигинларида, корхоналар, муассасалар,

ташкилотлар, сиёсий партиялар ва бошка жамоат бирлашмаларида, ҳарбий хизматчиларнинг йигилишларида, оммавий ахборот воситалари орқали ҳаммухокама килиниши мумкин (18-модда). 6. Умумхалқ мухокамаси иштирокчиларининг таклиф ва мулоҳазалари якка тартибда ёки

жамоа тарзида, оғзаки ёки ёзма шаклда Конун лойихаси юзасидан таклиф ва мулохазаларда фукаронинг фамилияси, исми, отасининг исми, унинг тураржойи, тегишли органнинг, ташкилотнинг номи ва почта манзили кўрсатилади. Қонун лойихаси юзасидан таклиф ва мулохазалар имзоланган бўлиши керак (19-модда).

7. Фуқаролар қонун лойихасига доир таклиф ва мулохазаларини давлат тилида ёки ўзлари билган исталган бошқа тилда киритишга ҳақлидирлар (20-модда). 8. Давлат органлари, фукароларнинг ўзини ўзи

бошқариш органлари, корхоналар, муассасалар,

ташкилотлар, сиёсий партиялар, бошқа жамоат бир-

лашмалари ва оммавий ахборот воситалари, Қонун-

чилик палатасидаги сиёсий партиялар фракцияла-

сайлов округларида қонун лойиҳаларининг умумхалқ мухокамасига доир тадбирларни ташкил этадилар (16-модда). Умумхалқ муҳокамаларини ташкил этиш жараё-

нида давлат идоралари фукароларга ўз хохиш-иро-

даларини эмин-эркин билдиришлари учун барча

қулайликларни яратишлари лозим. 9. Қонун лойиҳаларининг умумхалқ муҳокамаси якунлари Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Қонунчилик палатаси томонидан кўриб чиқилади (25-модда).

10. Қонун лойихаларининг умумхалқ мухокамаси якунлари оммавий ахборот воситаларида **эълон** қилинади (26-модда). Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонун-

чилик палатасининг қарорига кўра, "Ўзбекистон Республикасининг Конституциясига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш тўгрисида"ги Ўзбекистон Республикаси Конституциявий қонуни лойиҳасининг умумхалқ мухокамаси 2022 йилнинг 25 июнидан 5 июлигача ўтказилади.

Хурматли фукаролар!

Мазкур Конституциявий қонун лойихаси умумхалқ муҳокамаси учун "Халқ сўзи", "Народное слово" газеталарида ҳамда "Meningkonstitutsiyam.uz" электрон платформасида эълон қилинмокда.

Конституциявий қонун лойихаси юзасидан фикрмулохазалар хамда таклифларингизни "Meningkonstitutsiyam.uz" электрон платформаси, 1341 қисқа рақами орқали ҳамда Олий Мажлис Қонунчилик палатасига Тошкент шахри, Бунёдкор

шоҳкўчаси, 1-уй манзили бўйича юборишингиз ёки бевосита келган холда такдим этишингиз мумкин.

Утказилган умумхалқ мухокамаси натижаси умумлаштирилиб, қонун лойиҳаси янада такомиллаштирилади. Унинг натижаларига кўра, "Ўзбекистон Респуб-

ликасининг Конституциясига ўзгартиш ва қўшим-

чалар киритиш тўгрисида"ги Ўзбекистон Республи-

каси Конституциявий қонуни лойиҳаси Ўзбекистон Республикаси референдумига қўйилади. Азиз ватандошлар! Бугунги кунда минглаб фукароларимиз, нуроний ва ёшларимиз, турли миллат вакиллари, ўкитувчилар, тиббиёт ходимлари, тадбиркорлар, фукаролик жамияти институтлари вакиллари, умуман, жонажон

Узбекистонимиз такдирига бефарқ бўлмаган юрт-

дошларимиз ўз таклифларини юборишда давом этмокдалар. Чунки ҳар бир инсон ушбу ҳужжатни меники Менинг Конституциям дейиши, унда ўзини, оиласини, махалласини, жамият ва давлатни йиллар давомида безовта қилиб келган муаммолар ечимини кўриши мухим.

Юрт келажаги ва Ватанимиз такдири Сиз ва Бизнинг мазкур жараёндаги фаол иштирокимизга боғлиқ бўлиб, келгуси тараққиётимиз учун мухим ахамият касб этади.

Мазкур жараёнда барчангизни фаол иштирок этишга чакирамиз!

Узбекистон Республикаси Олий Мажлисининг **Конунчилик** палатаси.

УЗБЕКИСТОН ПРЕЗИДЕНТИ БАРКАРОР РИВОЖЛАНИШ МАКСАДЛАРИГА ЗРИШИШДА КЕНГ КЎЛАМЛИ ХАЛҚАРО ХАМКОРЛИККА ЧАКИРДИ

Жахон иктисодиётида кузатилаётган инқирозли ҳолатларни енгиб ўтиш мақсадида савдодаги тўсикларни бартараф этиш, янги ишлаб чиқариш ва савдологистика занжирларини яратиш, саноат кооперацияси бўйича лойихаларга инвестициялар жалб этиш ва инфратузилмани модернизация қилиш, технологиялар трансфери ва инновацияларни жорий этиш, сунъий интеллект, ракамлаштириш, биотехнологиялар, вакциналар ишлаб чиқиш соҳасидаги ҳамкорликни янада кенгайтириш бўйича мувофиклаштирилган чора-тадбирларни қабул қилиш муҳимлиги таъкидланди.

Қўшма лойиха ва ташаббусларни илгари суриш мақсадида "БРИКС плюс" ишбилармон доиралари форумини йўлга қўйиш таклиф этилди.

Ўзбекистон Президенти транспорткоммуникациялар сохасилаги богликликни кучайтириш ҳамда "Шимол — Жануб" ва "Гарб — Шарқ" трансконтинентал йўналишларига минтакамизни жалб этиш ташаббусини илгари сурди.

БМТнинг бозорларда озиқ-овқат махсулотларининг барқарор ва очиқ ҳаракатини таъминлаш бўйича даъвати қўллаб-қувватланди.

Камбағалликни қисқартириш ва тадбиркорликни кўллаб-кувватлаш сохасида дастурларни амалга ошириш, иқлим ўзгаришлари ва инсон салохиятини ривожлантириш бўйича кўп томонлама

хамкорликни фаоллаштириш шерикликнинг мухим йўналишлари сифатида кўрсатиб ўтилди. Мамлакатимиз Университетлар лигаси ва Тармоқли университет каби БРИКС дастурларида иштирок этишдан, шунингдек, профессионал таълим ва ёшларга доир сиёсат сохасида хамкорликни кенгайтиришдан манфаатдор экани таъкидланди.

Узбекистон томони Шанхай хамкорлик ташкилоти раиси сифатида БРИКС ва ШХТнинг ўзаро амалий ҳамкорлик механизмларини ишлаб чикишни хам таклиф этди.

Сўзининг якунида Президент Шавкат Мирзиёев "БРИКС плюс" шаклидаги мулоқотнинг ўтказилиши тезкор равишда умумий тахдидларнинг олдини олиш, глобал барқарорлик ва мамлакатларимизнинг изчил тараккиётини таъминлаш йўлида иштирокчиларнинг интилишлари муштараклигини яна бир бор намойиш этганини таъкидлади.

Бошка хорижий етакчиларнинг нутқларида ҳам глобал шерикликни ва 2030 йилга қадар Барқарор ривожланиш сохасидаги кун тартибини илгари суришда ўзаро манфаатли ҳамкорликни кенгайтириш муҳимлиги тўгрисида фикрлар билдирилди. Иқтисодиёт, инновациялар ва "яшил технология" лар, савдо, транспорт ва коммуникациялар, экология, бошқа устувор соҳалардаги кўп томонлама мулокотнинг истикболли йўналишлари қайд этилди.

ЎЗБЕКИСТОННИНГ ГЛОБАЛ ВА МИНТАҚАВИЙ ТАШКИЛОТЛАРДАГИ ЎРНИ САВДО, САРМОЯ, ХАВФСИЗЛИК СОХАЛАРИДА ЎЗАРО АЛОҚАЛАРНИ СИФАТ ЖИХАТИДАН ЮКОРИ ПОГОНАГА ОЛИБ ЧИКАДИ

Ўзбекистон Президенти Шавкат Мирзиёевнинг 24 июнь куни Хитой томони раислигида ўтган "БРИКС плюс" форматидаги Глобал тараққиёт масалалари бўйича юқори даражадаги мулоқотда илгари сурган ташаббуслари халқаро эксперт доираларида катта қизиқиш уйғотди.

Денг Хао. Шанхай хамкорлик ташкилотини ўрганиш маркази бош котиби:

— Ўзбекистон Президенти Шавкат Мирзиёевнинг "БРИКС плюс" шаклида бўлиб ўтган Глобал ривожланиш масалалари бўйича юкори даражали мулокотдаги иштироки мухим вокеа бўлди хамда Хитойдаги эксперт ва тахлил доиралари, жумладан, марказимиз вакилларининг алохида эътиборини тортди.

Ўзбекистон Президенти нутқининг мазмунини диққат билан ўрганиб чикдим. Шавкат Мирзиёев томонидан илгари сурилган БРИКС ва ШХТ ўртасидаги амалий хамкорлик механизмларини ишлаб чиқиш бўйича ташаббус ўзаро муносабатлар майдонини кенгайтириш нуқтаи назаридан мухим ахамиятга эга. ШХТ ва БРИКСнинг ҳамкорликнинг устувор масалалари бўйича ўзаро алокалари янги имкониятлар очади, хусусан, савдо-иқтисодий жараёнлар ва сармоя окимини рагбатлантириши мумкин.

Тошкент ва Пекин ўртасидаги кўп томонлама форматлар, жумладан, "БРИКС плюс" механизми доирасидаги ўзаро хамкорликни чукурлаштириш Ўзбекистон ташки сиёсатида мутаносиб. мувозанатли ва прагматик ёндашувни таъминлашнинг мантикий давоми ва мухим омилидир.

Ли Цзиго, Хитой Халқаро алоқалар академиясининг Евроосиё тадкикотлари

— "БРИКС плюс" саммити БРИКСга аъзо давлатлар ва ривожланаётган мамлакатларнинг устувор йўналишларда ўзаро манфаатли алоқаларни мустахкамлаш истагини намойиш этди. Ўзбекистоннинг халқаро ва минтақавий ташкилотлар доирасидаги фаол ўрни, шубхасиз, БРИКСга аъзо давлатлар ва олий даражадаги мулокотнинг бошка иштирокчилари ўртасида савдо, сармоя, хавфсизлик сохаларидаги хамкорликни сифат жихатидан

пивожлантиришга хизмат килади. Бугунги кунда халқаро сиёсий ва иктисолий вазият тобора кескинлашиб бормоқда, махаллий можаролар ва беқарорлик хавфи ортмокла. Иктисолий глобаллашув жараёни жиддий муаммоларга дуч келди, савдо протекцио-

низми кучайди, минтақавий мо-

жаролар хавфи ортди.

Шу нуқтаи назардан, БРИКС мамлакатлари ва Ўзбекистон раислик килаётган ШХТ халкаро хамкорликнинг мухим иштирокчилари сифатида дунёдаги тинчлик, очиклик, инклюзивлик ва таракқиётни сақлашда янада фаолроқ роль ўйнаши керак.

Президент Шавкат Мирзиёевнинг савдо-иқтисодий алоқаларни жонлантириш чора-тадбирларини кучайтириш, энг аввало, тўсикларни бартараф этиш. янги ишлаб чиқариш ва савдо-логистика занжирларини яратиш, саноат кооперацияси лойихаларига сармоялар жалб этиш, инфратузилмани модернизация килиш. янги ишлаб чиқариш ва савдологистика тармокларини яратиш, савдо-иктисодий алокаларни ривожлантириш, технологияларни vзатиш ва инновацияларни жорий этиш, сунъий интеллект, рақамлаштириш ва биотехнологиялар сохасида хамкорликни чукурлаштиришга доир ташаббуслари катта кизикиш уйготмокла.

Рақамлаштиришни ривожлантириш ташаббуси ҳам эътиборга лойиқ. Бу "БРИКС плюс" формати доирасидаги савдоиктисодий хамкорликнинг мухим двигатели сифатида қаралмоқда. Пандемия ва савдо алоқаларини жонлантириш зарурати шароитида барча томонлар электрон тижорат, онлайн савдо, юқори

сифатли кишлок хўжалиги махсулотлари импорти ва экспортини кенгайтириш, 5G ва катта маълумотлар соҳасидаги ҳамкорликни қўллаб-қувватлаш учун барча саъй-харакатларини амалга ошириши керак.

Солих Йилмаз, Россия ва МДХ давлатларини ўрганиш институти директори (Туркия):

— Ўзбекистон рахбарининг нутқини катта қизиқиш билан кузатдим. Шавкат Мирзиёев Президентлик фаолиятининг дастлабки кунлариданок фукароларнинг муносиб турмуш даражасини таъминлаш, қашшоқликни камайтириш ва мамлакат ахолиси даромадларини ошириш, шунингдек, Марказий Осиё минтакасида тинчлик ва баркарорликка эришишни устувор вазифалар, деб белгилади.

Янги Ўзбекистонда қисқа муддатда ана шу мақсадларга эришиш йўлида қўйилган аниқ қадамлар, кўрилган амалий чоратадбирлар ўзининг ижобий натижаларини бераётганига жахон хамжамияти гувох бўлмокда.

Шу ўринда алохида таъкидла-

мокчиманки. Ўзбекистонда "Инсон манфаатлари — хамма нарсадан устун" тамойили асосидаги ислохотлар Баркарор ривожланиш мақсадларининг "Хеч кимни ортда қолдирмаслик" асосий тамойили билан хамохангдир ва замон талаблари рухида амалга оширилмокда.

Xank cysu

Президент Шавкат Мирзиёев ўз нутқида Ўзбекистон "Инсон манфаатлари — хамма нарсадан устун" тамойили асосида кенг кўламли ислохотларни изчил давом эттиришини таъкидлади. Бундан ташқари, Ўзбекистон рахбари давлат бошқарувини такомиллаштириш, 2030 йилгача камбағалликни камайтириш ва ўртача даромаддан юқори бўлган мамлакатлар қаторига қўшилиш гендер тенглиги ва ижтимоий кафолатларни таъминлаш, Марказий Осиё минтакасида яхши қўшничилик ва барқарорликни мустахкамлаш янги Ўзбекистон қурилишининг асосий устувор йўналишлари бўлишини юксак минбардан туриб таъкидлади.

Ишончим комилки, бугунги тараккиёт суръатлари ва мамлакатда хаётга татбик этилаётган кенг кўламли ислохотларни хисобга олган холда, Ўзбекистон 2030 йилга бориб ўз олдига қўйган мақсадларига, жумладан, фуқароларнинг даромад даражасини ўртача кўрсаткичдан оширишга эришади. Чунки республикадаги барча ўзгаришларнинг асосий максади баркарор ривожланиш асосида Ўзбекистон ахолисининг фаровонлиги ва турмуш сифатини изчил оширишдан иборат.

«Дунё» АА.

КИРГИЗИСТОНГА ТАШРИФ ТАРИХИЙ АХАМИЯТГА МОЛИК ВОКЕАЛАРГА БОЙ БЎЛДИ

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенати Раиси Танзила Норбоева бошчилигидаги мамлакатимиз делегацияси Қирғизистон Республикаси Жогорку Кенеши Раиси таклифига биноан, Чўлпон-Ота шахрида бўлиб ўтган Туркий тилли мамлакатлар Парламентлар ассамблеяси (ТуркПА) XI ялпи мажлисида иштирок этиб қайтди. Ташриф доирасида ялпи мажлисдан ташқари, ҳамкорлик алоқаларини янада ривожлантиришга йўналтирилган қатор учрашувлар ҳам ўтказилди. Умуман, Қирғизистонга ташриф тарихий ахамиятга молик вокеаларга бой бўлди.

Мулоқот

Ўзаро алоқаларимиз стратегик шериклик даражасига кўтарилгани айтилди

Киргизистон Республикаси Президенти Садир Жапаровнинг ТуркПА мажлисида иштирок этган парламент делегациялари рахбарлари билан қисқа учрашуви бўлиб

ўтди. Қирғизистон рахбари Бишкек туркий давлатлар билан алоқаларни чуқурлаштиришга катта аҳамият бераётганини ва ТуркПАга асос солган давлатлардан бири сифатида ушбу парламентлараро тузилма

мамлакатлар ўртасидаги хамжихатлик ва бирдамлик намунаси сифатида шаклланишидан манфаатдор эканини таъкидлади

Президент С. Жапаров Ўзбекистон билан кўп қиррали алоқалар жадал ривожланиб бораётганлигини, Президент Шавкат Мирзиёевнинг саъй-харакатлари ва сиёсий иродаси туфайли ўзаро алокаларимиз стратегик шериклик даражасига кўтарилганлигини мамнуният билан қайд этди.

Давлат рахбари билан учрашувда Қирғизистон Республикаси Жогорку Кенеши Торағаси Талант Мамитов, Озарбайжон Республикаси Миллий Мажлиси Раиси Сохиба Гафарова, Туркия Республикаси Буюк Миллат Мажлиси Раиси Мустафо Шентоп, Венгрия парламенти спикери ўринбосари Шандор Лежак ва Туркманистон Миллий Генгеши спикери ўринбосари Қосимгули Бабаев хам иштирок этди.

Мухим қарорлар қабул **КИЛИНДИ**

Чўлпон-Ота шахрида бўлиб ўтган Туркий тилли мамлакатлар Парламентлар ассамблеяси (ТуркПА) XI ялпи мажлисида мамлакатимиз делегациясидан ташқари, ассамблеяга аъзо давлатлар — Озарбайжон, Туркия, Қирғизистон ва Қозоғистон парламентлари рахбарлари, Венгрия (кузатувчи мақомига эга) ва Туркманистон (фахрий мехмон сифатида) спикер ўринбосарлари қатнашди.

"Парламент дипломатияси — ишонч ва хамкорлик асоси" ялпи мажлис мавзуси бўлди.

Олий Мажлис Сенати Раиси ўз нутқида иштирокчилар эътиборини долзарб масалаларни ҳал этишда парламент дипломатияси механизмларидан фойдаланган холда туркий тилли мамлакатлар парламентлари ўртасидаги ҳамкорликнинг ҳали ишга солинмаган улкан имкониятларидан самарали фойдаланишга каратди.

Ўз навбатида, мажлисда "Ижтимоий тадбиркорликни ривожлантириш

тўгрисида"ги модель қонун лойихаси қабул қилинди, ассамблея бош котибининг ўринбосарлари ва котибият комиссиялари рахбарлари тасдикланди, кузатувчи миссияларнинг 2021 йил октябрь ойида бўлиб ўтган Ўзбекистон Республикаси Президенти сайлови, 2021 йил ноябрь ойида Киргизистонда ўтказилган парламент сайлови хамда 2022 йил июнь ойида Қозоғистонда бўлган референдум бўйича хисоботлари эшитилди.

Тадбир якунида Чўлпон-Ота декларацияси ва ТуркПА номини Туркий мамлакатлар Парламент ассамблеяси деб ўзгартириш тўгрисида қарор кабул килинди.

Муносабатларимизни янада кенгайтириш юзасидан фикр алмашилди

Делегациямиз рахбари Танзила Норбоева Туркий давлатлар ташкилоти (ТДТ) Бош котиби Багдад Амреев билан учрашди.

Мулоқот давомида Туркий давлатлар ташкилотига аъзо мамлакатлар ўртасидаги муносабатларни турли соҳаларда, жумладан, ТуркПА доирасида янада ривожлантириш масалалари юзасидан фикр алмашилди.

Б. Амреев Ўзбекистон 2019 йилда Ташкилотга қўшилганидан буён унинг ишида фаол иштирок этаётганини таъкидлаб, мамлакатимизда давлат ва жамият қурилиши, ишбилармонлик ва тадбиркорлик мухитини яхшилаш борасида амалга оширилаётган кенг кўламли ислохотларни, республикамиз томонидан минтақа мамлакатлари билан дўстлик ва яхши қўшничилик алоқаларини мустаҳкамлаш ҳамда Туркий давлатлар ташкилоти доирасида хамкорликни кучайтириш бўйича кўрилаётган чораларни юқори бахолади.

Учрашувда томонлар ТДТга аъзо давлатлар ўртасида савдо-иқтисодий ва инвестиция алоқаларини мустахкамлашда ушбу тузилманинг ролини ошириш бўйича Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев ташаббусларини амалга ошириш жараёнларини, хусусан, Туркий тараққиёт банкини ташкил этиш масаласини ҳам муҳокама қилди.

Учрашув якунларига кўра жорий йилнинг кузида Тошкентда бўлиб ўтадиган ТДТ саммити доирасида расман таъсис этилиши режалаштирилаётган Туркий инвестиция фондини тузишга тайёргарлик жараёнини тезроқ нихоясига етказиш бўйича келишувга эришилди.

«Халқ сўзи».

Ишчи гурух йигилиши

«ЙЎЛ ХАРИТАЛАРИ»ДАГИ АЙРИМ БАНДЛАР ИЖРОСИ НЕГА ОРТДА ҚОЛМОҚДА?

Кеча Олий Мажлис Сенатида Ўзбекистон Республикаси Президентининг Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош Ассамблеяси 75-сессиясида илгари сурилган ташаббусларини татбиқ этишга доир "Йўл харитаси" ҳамда БМТ ва унинг ихтисослаштирилган идоралари билан хамкорликни ривожлантиришга қаратилган "Йўл харитаси"ни амалга ошириш бўйича идоралараро ишчи гурухнинг йигилиши

бўлиб ўтди. Давлатимиз рахбари ташаббуслари ижросининг боришини мониторинг қилиш мақсадида ўтказилган ушбу тадбирда сенаторлар, қатор вазирлик ва идоралар рахбарлари хамда БМТнинг Ўзбекистондаги тузилмалари ва оммавий ахборот воситалари вакил-

лари қатнашди. Йигилишда Ўзбекистон БМТ билан ўзаро хамкорликка катта эътибор қаратаётгани, ушбу нуфузли ташкилот билан ҳамкорлик мамлакатимиз ташқи сиёсатининг устувор йўналишларидан бири сифатида белгилангани алохида таъкидланди. Мамлакатимиз БМТ ҳамда унинг Жаҳон соғлиқни сақлаш, Халқаро меҳнат, Бутунжаҳон интеллектуал мулк, Озик-овкат ва қишлоқ хўжалиги ташкилотлари, Таълим, фан ва маданият масалалари хамда Миграция бўйича, Жахон банки каби ихтисослаштирилган муассасалари фаолиятида тизимли ва фаол

Қатнашчилар томонидан **Узбекистоннинг** БМТ ва унинг ихтисослаштирилган муассасалари билан хамкорлиги кейинги бир неча йилда сифат жихатидан янги босқичга кўтарилгани хам таъкидланди. Ўзбекистон Президентининг БМТ Бош Ассамблеяси 72. 75 ва 76-сессияларида, шунингдек, 2021 йилда БМТ

иштирок этиб келмокда.

Инсон ҳуқуқлари кенгаши 46-сессиясида сўзлаган нутқлари бунинг яққол далилидир. Бу нутқларда Ўзбекистоннинг халқаро ва минтақавий хавфсизликни мустахкамлаш, таълим, маънавият, экология ва туризмни янада ривожлантириш хамда инсон хуқуқларини химоя қилиш борасидаги ташаббуслари илгари сурилган эди.

Йигилишда вазирлик ва идораларнинг юқорида қайд этилган иккита "Йўл харитаси"ни амалга оширишнинг бориши тўгрисидаги ахбороти эшитилди. Хусусан, 2022 йилгача 104 та бандни бажариш режалаштирилган бўлиб, шундан 60 та объект якунига етказилгани, 3 таси ижро бўйича ортда қолаётгани айтилди.

Шундан келиб чиқиб сенаторлар вазирлик ва идораларнинг БМТ тузилмалари билан ишларини мувофиклаштиришни чукурлаштириш зарурлигига ургу қаратди.

Йиғилиш якунида "йўл хариталари"даги ортда қолаётган бандларнинг ижросини тезлаштириш, Узбекистон Республикаси Президенти ташаббусларини амалга ошириш ишларини фаоллаштириш бўйича аник топшириклар акс этган баённома қабул килинди.

«Халқ сўзи».

МАТБУОТ ХИЗМАТЛАРИ РАХБАРЛАРИ СЕНАТ ФАОЛИЯТИ БИЛАН ТАНИШДИ

Куни кеча давлат органлари ва ташкилотлари, вилоят, туман, шахар *хокимликларининг матбуот хизматлари ра*хбарлари хамда масъул ходимлари парламент юқори палатаси фаолияти билан танишиш мақсадида Олий Мажлис Сенатида бўлди.

Ташаббус

Дастлаб юқори палата фаолияти, хусусан, сенаторлар ва Сенат девони ходимларининг иш жараёни билан танишилди. Айни чогда улар бинода яратилган шароитлар, Сенат, унинг Кенгаши ва қўмиталари мажлислари бўлиб ўтадиган заллар, Ахборот кутубхонаси ва бу ерда журналистлар учун яратилган қулайликларни

Танишув асносида алохида таъкидланганидек, ўтган давр мобайнида кўплаб давлат идоралари ва хокимликларда ахборот сиёсатини юритишга бевосита масъул бўлган матбуот хизматлари фаолияти такомиллаштирилди. Буни қуйидаги рақамлар ҳам тасдиқлайди: агар давлат хокимияти ва бошқаруви органларининг матбуот хизматларида 2019 йилгача 433 нафар мутахассис фаолият юритган бўлса, бугунги кунда уларнинг умумий сони қарийб 1 минг 100 нафарни ташкил этмокда.

Давлат органлари ва ташкилотлари, вилоят, туман, шаҳар ҳокимликларининг матбуот хизматлари рахбарлари хамда масъул ходимлари Олий Мажлис Сенати Ахборот сиёсати ва давлат органларида очикликни таъминлаш масалалари қўмитаси раиси ўринбосари Ф. Боқиев билан ҳам учрашди.

Мулоқотда кейинги йилларда мамлакатимизда миллий журналистика ва ахборот соҳасида рўй берган ўзгариш ҳамда янгиланишлар, бу йўналишда олиб борилаётган саъйҳаракатлар ва уларнинг натижалари, бугунги глобаллашув ҳамда ахборотлашган жамият шароитида матбуот хизматлари ходимлари олдига қўйилаётган талаблар ва тамойиллар хусусида сўз борди.

«Халқ сўзи».

ЭНЕРГЕТИКА ВАЗИРЛАРИ **УЧРАШУВИ**

Пойтахтимиздаги "Ўзбекистон" халқаро анжуманлар саройида Шанхай ҳамкорлик ташкилотига аъзо давлатлар энергетика вазирларининг йигилиши бўлиб ўтди.

Анжуман

Мамлакатимизнинг ШХТга раислиги доирасида ўтказилаётган йигилишда Ўзбекистон, Хиндистон, Қозоғистон, Хитой, Киргизистон, Покистон, Россия ва Тожикистоннинг тегишли вазирлари қатнашди.

Учрашувнинг очилиш маросимида ШХТ Бош котиби Чжан Мин иштирокчиларга онлайн табрик йўллади.

Йигилишда Энергетика вазирликлари рахбарлари ташкилот учун стратегик йўналишдаги шерикликнинг холати ва истиқболларини муҳокама қилдилар. Шундан сўнг учрашув якунлари бўйича ШХТга аъзо давлатларнинг энергетика сохасидаги хамкорлиги концепцияси, қайта тикланувчи энергия сохасидаги хамкорлик дастури лойихасини амалга ошириш бўйича чора-тадбирлар режаси, хусусан, Узбекистон томони ташаббуси билан ШХТга аъзо давлатларнинг энергетика йўналишидаги концептуал хужжатларни тасдиклади. Мазкур платформа ШХТга

аъзо мамлакатларнинг ёқилғиэнергетика комплексидаги долзарб масалаларни ҳал қилиш ва шерикликни ривожлантиришда узоқ муддатли режаларни ишлаб чиқиш учун самарали майдон хисобланади. Президентимиз Шавкат Мирзиёев 2021 йилнинг 6 август куни бўлиб ўтган Марказий Осиё давлатлари рахбарларининг учинчи Маслаҳат учрашувида таъкидлагани-

содиёт ва ахоли сони ўсиши таъсирида энергетик хавфсизлик масалалари тобора долзарб ахамият касб этмокда. Шу муносабат билан умумий энергетика маконини шакллантириш бўйича саъй-харакатларни давом эттириш, бунда "яшил энергетика" ва энергия тежамкор технологияларни жадал жорий этишга алохида эътибор қаратишни таклиф этамиз".

дек, "Минтакада миллий икти-

Эслатиб ўтамиз, энергетика вазирларининг 2021 йили бўлиб ўтган биринчи учрашувида томонлар ШХТга аъзо давлатларнинг энергетика сохасидаги хамкорлик концепциясини мухокама қилиб, тасдиқлаб энергетика йўналишида шериклик бўйича тузилмага аъзо давлатларнинг мунтазам фаолият юритадиган ишчи гурухини ташкил этишга келишиб олинган эди.

«Халқ сўзи».

ХАЛҚИМИЗ ЎЗГАРИШЛАРГА БЕФАРК ЭМАС

Олий Мажлис Қонунчилик палатасининг навбатдаги мажлиси бўлиб ўтди. Унда депутатлар "Ўзбекистон Республикасининг Конституциясига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш тўгрисида"ги *Ўзбекистон Республикаси* Конституциявий қонуни лойиҳасини биринчи ўқишда қабул қилди.

Мажлисда дастлаб Олий Мажлис Қонунчилик палатаси Спикерининг биринчи ўринбосари, Конституциявий комиссия раиси А. Саидов ўтган даврда Конституциявий комиссия томонидан олиб борилган ишлар тўгрисида ахборот берди.

Таъкидланганидек, Конституциявий комиссия томонидан Асосий Конунимизни такомиллаштириш юзасидан кенг қамровли ишлар амалга оширилди, комиссия ўз ишини самарали ташкил этди, унинг фаолиятига илмий-тадқиқот муассасалари, тегишли вазирлик ва идоралар мутахассислари, соха экспертлари кенг жалб қилинди, ривожланган давлатларнинг конституциявий тажрибаси чукур ва хар томонлама ўрганилди

Ахоли фикрлари ва таклифларини узвий, ўз вақтида қабул қилиш, умумлаштиришнинг аниқ механизмлари жорий этилди. "Meningkonstitutsiyam.uz" электрон платформаси, 1341 қисқа рақамли Call-марказ, почта алоқаси, маҳаллалар, халқ депутатлари маҳаллий Кенгашлари, "Telegram" мессенжеридаги махсус бот орқали таклифларни қабул қилиш тизими йўлга қўйилди.

Мамлакатимиз Президентининг шу йил 20 июнь куни Конституциявий комиссия аъзолари билан учрашгани комиссия ишига янгича мазмун олиб кирди. Фуқароларимиздан келган таклифлар хамда давлатимиз рахбарининг мазкур

кулай ишбилармонлик ва инвести-

ция мухитини, тадбиркорликнинг

ривожланиши учун шарт-шароит-

ларни таъминлаш, халол ракобат

химоя килинишини, иктисодий фа-

олиятда монополлаштиришга йўл

қўйилмаслигини кафолатлаш, тад-

биркорлар қонунчилиқда тақиқлан-

маган ҳар қандай фаолиятни амал-

га оширишга, тадбиркорликдан чек-

ланмаган микдорда даромад олиш-

га ҳақлиги белгилаб қўйилмоқда.

Шунингдек, Конституциявий

қонун лойихасида давлат хокимия-

ти асосларини янада такомил-

лаштириш, парламентнинг вако-

латларини кучайтириш, фукаролар-

нинг қонунчилик жараёнидаги фаол

иштирокини таъминлашга қаратил-

ган нормалар хам акс этмокда.

Хусусан, хокимлар бир вактнинг

ўзида халк депутатлари Кенгаш-

ларига хам рахбарлик қилиши

хакидаги норма чикариб ташланиб,

халқ депутатлари Кенгашининг ва

хокимларнинг ваколатлари алохи-

биринчи ўқишда қабул қилинди.

Конституциявий қонун лойиҳаси

Кун тартибидаги учинчи маса-

ла — Қорақалпоғистон Республи-

каси Жўқорғи Кенгеси томонидан

қонунчилик ташаббуси хуқуқи

асосида киритилган "Ўзбекистон

Республикаси Конституциясига

ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш

тўгрисида"ги Ўзбекистон Респуб-

ликаси Конституциявий қонуни

лойихаси хам кўриб чикилди.

Мазкур қонун лойихаси юзаси-

да мустаҳкамлаб қўйилмокда.

учрашувда илгари сурган таклиф ва гоялари "Ўзбекистон Республикаси Конституциясига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш тўгрисида"ги Конституциявий қонун лойихасида ўз аксини топди.

Депутатлар халкимизнинг янги даврдаги ўзгаришларга бефарқ бўлмасдан, ўзлари ташаббус кўрсатиб, мамлакатда кечаётган кенг кўламли ислохотларнинг фаол иштирокчиси бўлишга интилаётганлигини хамда конституциявий ислохотларни хайрихохлик ва якдиллик билан қўллаб-қувватлаганини алохида таъкидлади ва Конституциявий комиссия раисининг ахбороти маълумот учун қабул

Депутатлар кун тартибидаги иккинчи масала, яъни "Ўзбекистон Республикаси Конституциясига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш тўгрисида"ги Конституциявий конун лойихасини кўриб чикди. Мазкур қонун лойихаси юзасидан Қонунчилик палатасининг Коррупцияга қарши курашиш ва суд-хуқуқ масалалари қўмитаси раиси Ж. Шириновнинг маърузаси эшитилди.

Иигилишда таъкидланганидек, таклиф этилаётган ўзгартиш ва қушимчалар Узбекистон Республикаси Конституциясининг олтмишдан ортик моддасини камраб олади. Унда инсон қадрини улуғлаш, ахоли фаровонлигини таъминлаш. иқтисодиётни барқарор ривожлантириш каби кўплаб нормалар белгиланмоқда. Хусусан, давлат дан З. Реймова маъруза қилди. Депутатлар таъкидлаганларидек,

мазкур конун лойихаси минтака ижтимоий-иктисодий ривожланишининг хукукий асосларини янада такомиллаштиришга қаратилган нормаларни Ўзбекистон Республикаси Конституциясига киритиш илгари сурилган. Мазкур қонун лойихаси хам Қонунчилик палатаси томонидан биринчи ўқишда қабул қилинди.

Шундан сўнг, кўриб чиқилган қонун лойиҳаси Қонунчилик палатаси депутатлари томонидан киритилган Конституциявий қонун лойихасида кўзда тутилган масалаларга дахлдор бўлганлиги сабабли ягона "Ўзбекистон Республикасининг Конституциясига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш тўгрисида" ги Ўзбекистон Республикаси Конституциявий қонуни лойихасига бирлаштирилди.

Депутатлар "Ўзбекистон Республикасининг Конституциясига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш тўгрисида"ги Узбекистон Республикаси Конституциявий қонуни лойихасини умумхалк мухокамасига қўйиш юзасидан тегишли қарор қабул қилди. Унда "Ўзбекистон Республикасининг Конституциясига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш тўгрисида"ги Ўзбекистон Республикаси Конституциявий қонуни лойиҳаси умумхалқ муҳокамаси учун "Халқ сўзи", "Народное слово" газеталарида хамда "Meningkonstitutsiyam.uz" электрон платформасида эълон қилиниши

Шунингдек, ўтказилган умумхалқ мухокамаси натижасига кўра тайёрланган "Узбекистон Республикасининг Конституциясига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш тўгрисида"ги Конституциявий қонун лойихаси Ўзбекистон Республикаси референдумига қўйилиши маълумот

ДЕМОКРАТИЯ ТАМОЙИЛЛАРИ ВА АМАЛИЁТИГА ЯНГИЧА ЁНДАШУВЛАР

Парламентлараро Иттифок томонидан Кофи Аннан фонди ва Мадрид клуби ҳамкорлигида "Янада самарали кўп томонлилик учун демократияни мустахкамлаш" мавзуига багишланган давра суҳбати бўлиб ўтди.

Давра сухбати

рид клуби мустакил нотижорат ташкилот бўлиб, демократияни ва халқаро хамжамиятда ўзгаришларни илгари суришга йўналтирилгандир. Дунёдаги 56 мамлакатнинг 80 нафар собик Президентлари ва Бош вазирларидан иборат клуб собиқ раҳбарларнинг энг йирик форуми хисобланади.

Вебинар шаклидаги ушбу давра сухбати доирасида мавжуд муаммолар ёки тўсикларни бартараф этишда кўп томонлама тизимни янада такомиллаштириш хамда сиёсий муаммоларни мулоқот ва ўзаро ён босишлар йўли билан ҳал этиш эҳтимолликларини оширишда парламентнинг роли

каби масалалар мухокама қилинди.

Кофи Аннан фонди ижрочи директори Корин Момал-Ваниан жанобларининг таъкидлашича, демократия тамойиллари ва амалиётига миллий ва халкаро даражадаги янгича ёндашувлар масалани ечишнинг элементи бўлиб хизмат қилиши мумкин.

Анжуманда Олий Мажлис Конунчилик палатаси Спикерининг биринчи ўринбосари, Парламентлараро Иттифок вице-президенти, ПАИ Ижроия қўмитаси аъзоси Акмал Саидов иштирок этди.

«Халқ сўзи».

БОШ ҚОМУСИМИЗНИНГ **ХАЁТБАХШ ҚУДРАТИ**

Утган қисқа вақт ичида жамиятимизнинг сиёсий-хукукий ва ижтимоий-иктисодий киёфаси янгиланди. Юртдошларимизнинг дунёкараши ўзгарди, улар ҳаётга катта ишонч ва умид билан қарашни бошлади. Одамларни рози қилиш тамойили устувор ахамият касб этган даврда ватандошларимизнинг ҳам юрт тақдирига лахплорлик хисси ошли.

Фикр

Бундай эзгу юксалишлар замирида Бош қомусимизнинг хаётбахш кудрати ва улкан салохияти ётгани айни хакикатдир. Зеро. Конституциямиз яратиб берган хуқуқий имкониятлар ислохотларимиз рўёби учун мустахкам асос бўлиб хизмат қилмоқда.

Президентимизнинг Ўзбекистон Республикаси Конституциясига ўзгартиш киритиш ва ташкилий чора-тадбирларни амалга ошириш юзасидан Конституциявий комиссия аъзолари билан учрашуви ўз мохиятида адолат, ҳақиқат, олижаноблик. халкпарварлик, бағрикенглик, мардлик каби хислатлар ҳамиша улугворлиги, тенглик, эркинлик, қадр-қиммат, мехр, маърифатпарварлик каби умуминсоний гоялар боқий устуворлигини намоён этди.

Янги давр, янги имкониятлар, янгича тафаккур, ўзгача қарашларга эга янги Ўзбекистон, албатта, йиллар оша ўз Асосий Қонунини демократик янгиланиш жараёнларида тоблашга хаклидир. Энг мухими, юртдошларимиз, ватандошларимиз, миллатдошларимиз бу жараёнларга дахлдор равишда фаоллик билан таклиф-мулоҳазаларини билдирмоқда. Чунки халкимиз Бош қомуснинг ҳаётбахш қудратини ўз осуда хаётида. эркин ва фаровон турмушида хис этди. Эндиликда одамларимиз юрагидаги шу ишонч билан

мамлакат тақдири янада гўзал бўлиши, олий даражага кўтарилиб бораётган инсон хукук ва эркинликлари таъминланиши, кадркиммати юксалиши йўлида ислохотларга елкадош бўлишни истамокда. Давлатимиз рахбари

мазкур учрашувда улуғ аждодларимизнинг янги баркамол авлодини тарбиялаб вояга етказмоқчи эканмиз, бунинг учун боғча, мактаб, олий таълим ва илм-фан соҳаларини устувор тараққий эттиришни конституциявий даражада мустахкамлаб қўйишимиз шартлигини таъкидлади. Бу билан миллий тараққиётимизнинг янги даври пойдеворига кўйилаётган чин инсоний олий мақсадни аниқ кўрсатиб берди.

Айникса, давлат мактабгача таълим, мактаб ва олий таълим тизимини, турли мулк шаклидаги, жумладан, хусусий таълим муассасаларини ривожлантириш учун зарур шароитлар яратиб бериш билан боғлиқ нормалар Бош комусимизда хам бўлиши лозимлиги Президентимиз томонидан эътироф этилиши, шу юрт, шу миллатнинг болалари пешонаси яраклаган фарзандлар эканига бир ишорадир. Шу билан бирга, учрашувда "Устозга бўлган юксак эхтиром Конституциямизда ўз ифодасини топиши зарур", деган сўзлар қалбимизни қанчалик ларзага солган бўлса, бу эътироф касбимизга бўлган садоқатни оширган ҳолда, илм-маърифат ва маънавий юксалиш йўлида бизга куч берувчи катта таянч турганини дилдан

Бугун хуқуқий қиёфаси янгиланаётган жамиятимизда ўзгаришлар остонасида турган Конституциямиз келгусида ҳам ўзининг ҳаётбахш қудрати билан хар бир ватандошимизни орзу-мақсадлар сари элтувчи улкан куч манбаи бўлиб колади, деб ишонамиз.

Баходиржон ШЕРМУХАММАДОВ, Фарғона давлат университети ректори, педагогика фанлари доктори, профессор

ХОРИЖДАГИ ВАТАНДОШЛАР ЎЗБЕКИСТОНДАГИ КОНСТИТУЦИЯВИЙ ИСЛОХОТЛАР МУХОКАМАСИДА ФАОЛ ҚАТНАШМОҚДА

Ўзбекистон Олий Мажлиси Қонунчилик палатасининг 24 июнь куни бўлиб ўтган навбатдаги мажлисида «Ўзбекистон Республикасининг Конституциясига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш тўгрисида»ги Конституциявий қонун лойиҳасини умумхалқ муҳокамасига қуйиш юзасидан тегишли карор кабул килинди.

Ватанимиз Конституциясига ўзгартишлар киритиш бўйича ўз таклифларини бериш имконияти берилган конституциявий ислохотнинг аввалги босқичи халқимизнинг юксак фаоллиги билан ажралиб түрди.

«Meningkonstitutsiyam.uz» порталида Ўзбекистон ахолиси, жумладан, хорижда яшаётган, ўқиётган ва ишлаётган юртдошларимиздан 48 мингдан дан ортиқ таклифлар жойлаштирилди.

Янги Ўзбекистон конунчилик базасини мустахкамлаш жараёнида жамоа: арбоблари, хорижий компания ва ташкилотлар ходимлари, хорижий олий ўқув юртларида таълим олаётган талабалар катта иштиёқ билан иштирок этди. «Дунё» АА мухбирларининг хориждаги ватандошларимиздан олган кўплаб интервьюлари шундан далолат беради.

циявий ислохотларга бефарқ бўлмасдан, ушбу жараёнда фаол қатнашишга чақирди. «Янгиланган Конституция мамлакатимизнинг узок муддатли тараккиёт стратегиялари, умуман, юртимиз ва халкимизнинг эртанги фаровон ҳаёти учун мустаҳкам хуқуқий асос ҳамда ишончли кафолат яратиши лозим» деди Президентимиз.

Биз Португалияда истикомат килаётган ватандошлар давлатимиз рахбари Бош комусимиз лойиҳасини умумхалқ муҳокамасидан ўтказиб, референдум ўтказиш йўли билан қабул қилиш юзасидан бирдирган таклифини қўллаб-қувватлаймиз.

Махмуд АБДУЛЛАЕВ, Сеулдаги "Lazzat" ўзбек миллий таомлари ресторани

рахбари: Мен ҳам

Ватандан олисда бўлсам-да, Ўзбекистон фукароси сифатида мамлакатимиз ижтимоийсиёсий хаётидаги ўзгаришларга бефарк эмасман.

Президентимиз Шавкат Мирзиёев Конституциявий комиссия аъзолари билан учрашувда "Нима учун айнан бугун конституциявий ислохотлар ўтказиш зарурати туғилмокда?" деган саволга атрофлича жавоб берди.

Янгиланаётган Конституция мамлакатимизнинг узок муддатли тараккиёт стратегиялари, умуман, юртимиз ва халқимизнинг эртанги фаровон ҳаёти учун мустахкам хукукий асос хамда ишончли кафолат яратиши лозим, деди давлатимиз рахбари.

Чунки чинакам халқ мафкурасини, миллатнинг энг муқаддас орзу-интилишларини фақат унинг Бош хужжати — Конституциясида тўлиқ ифода этиш

Президент комиссия аъзолари эътиборини катор устувор йўналишларга қаратар экан, "Инсон қадри учун" гоясини хамда хозирги ислохотларимизнинг бош тамойили бўлган "инсон — жамият — давлат" деган ёндашувни Конституциямизнинг мазмунига чуқур сингдириб, амалий ҳаётимизда бош қадриятга айлантиришимиз зарурлиги, инсоннинг қадрқиммати, шаъни ва ғурури бундан буён барча сохаларда биринчи ўринда туриши кераклигини бил-

Фурсатдан фойдаланиб, хорижда, жумладан, Жанубий Кореяда бўлиб турган юртдошларимизни мамлакатимизда қизғин кечаётган конституциявий ўзгаришлар жараёнида фаол иштирок этишга чақираман. Зеро, ўзининг, фарзандларининг, қолаверса, Ватаннинг эртанги такдирига бефарқ бўлмаган инсон борки, ушбу жараёнда фаол бўлиши керак.

Жамшид СУЛАЙМОНОВ, Хитойда тадбиркорлик билан шуғулланаётган ватандош:

- Давлатимиз рахбари Конституциявий комис-

ногиронлиги бўлган шахсларнинг ҳуқуқлари, шунингдек, камбағалликни қисқартиришни ижтимоий химоя бўйича конституциявий кафолатлар борасида мухим таклифларни илгари

лар жуда долзарб ва асосли. Шавкат Мирзиёев хусусий мулксиз, унинг ишончли кафолатисиз кучли ижтимоий давлатни қуриб бўлмайди, дея таъкидлади. Давлатимиз рахбари «Бош қомусимизда хусусий мулк химоясини таъминлаш учун зарур бўлган конституциявий кафолатларни кучайтириш лозим. Токи, катта-кичиклигидан қатъи назар, ҳар бир тадбиркор доимо давлат, Конституция, қонунлар ҳамда Президент химоясида эканини амалда хис килсин», деган таклиф билдирди. Бу таклиф нафақат мамлакатимиздаги тадбиркор ва ишбилармонларга, балки хорижий инвесторларга хам ўз бизнесини айнан Ўзбекистонда ривожлантириши учун катта

Давлатимиз Бош қомусида хусусий мулк химоясининг алохида кафолатланиши демократик янгиланиш жараёнидаги яна бир мухим қадамдир.

Бу эса, хорижий давлатларда яшаётган ва ишлаётган биз каби Ўзбекистон фуқаролари учун Ватанимизга инвестициялар жалб қилишда янги имкониятларга йўл очиб беради.

Иброхимжон ЖЎРАБОЕВ, Сапиенца университети магистранти (Италия):

Мамлакатимизда бошланган йирик сиёсий жараён — конституциявий ислохотлар хакидаги хабарлар Италияда ҳам кенг тарқалиб, катта қизиқиш уйғотмоқда.

Конституция ҳар бир жамиятнинг ижтимоийсиёсий, иктисодий, ма-

навий ва бошқа йўналишлардаги коидалар ва мақсадлар тўгрисидаги бир келишувидир. 2016 йилда

Президент Шавкат Мирзиёев рахнамолигида бошланган сўз эркинлиги, инсон хукуклари, иктисодиёт ва бошқа йўналишлардаги ислохотлар хозирги даврга келиб конуний ва конституциявий ислохотларни хам талаб қилмоқда.

Айтиш жоизки, 20 июнь куни давлатимиз рахбари Конституциявий комиссия аъзолари халқ ва хукумат вакиллари билан учрашувда Бош қомусимизга киритиш учун мухим ташаббусларни илгари сурди. Президентимиз "Янги Ўзбекистон" деган лойиҳа, демократик мақсад ўзгармаслигини ва Узбекистон 2016 йилда ўзи танлаган йўлидан ортга қайтмаслигини таъкидлади. Бу эса биз, ёшларда келажакка бўлган ишончни янада мустахкамламокда.

Муносабат

Абдурауф ЖЎРАХОЛОВ, Бельгиянинг Антверпен университети профессори:

— Биз хориждаги ватандошлар мамлакатимиз фукароси сифатида юртимизда бўлаётган ўзгаришлар, Президент Шавкат Мирзиёев ташаббуси билан барча жабҳада жадал суръатлар билан олиб борилаётган ислохотларни катта қизиқиш билан кузатиб

Сўнгги йилларда таклиф этилаётган қатор ижобий гоялар ва замон талабига мос холда олиб борилаётган ислохотлар мамлакатимиз Бош қомусини ислох килишни, унга ўзгартишлар киритишни талаб қилди. Бу мамлакатимиз рахбари томонидан Конституциявий комиссия аъзолари билан ўтказилган учрашувда аниқ кўрсатиб берилди.

Давлатимиз рахбари таъкидлаганидек, «Хозирги тахликали замон, ён-атрофимиздаги мураккаб вазият кечиктириб бўлмайдиган стратегик қарорлар қабул қилишни тақозо этмоқда».

Президентимизнинг мана шундай хал қилувчи паллада ва келажакда давлатимизда, жамиятимизда инсоннинг ўрни ва қадри қандай бўлиши, қандай сиёсий-хукукий, иктисодий-ижтимоий ва маънавийгуманитар тамойиллар, қадрият ва манфаатлар биз учун устуворлик касб этиши ҳақида қўйган саволлари катта ахамиятга эга ва хал этилиши лозим бўлган асосий масалалар хисобланади. Конституцияга ўзгартишлар киритиш дунёдаги қатор мамлакатлар амалиётида кенг учрайди ва бу жараёнда, одатда, давр талабидан келиб чиқилади. Биздаги қисқа муддатда мисли кўрилмаган даражадаги ўзгаришлар ва Тараққиёт стратегиясида белгиланган масалалар замон талаби ҳисобланиб, Бош қомус ислохотини талаб этмокда

Жумладан, мамлакатимизда ёшларга берилаётган эътибор, замон талабларига мос холда янгича фикрлайдиган ёшлар тарбияси, уларнинг давлат ва мамлакат тараккиётидаги ўрни ёки махаллаларга берилаётган эътибор, ўзини-ўзи бошқаришга қаратилаётган янгича ёндашувлар ва шу каби кўплаб ўзгаришлар амалдаги қомусда етарли даражада ёритиб берилмаган. Энг асосийси, хозирги кунда инсон омилига, оддий фукарога қаратилаётган эътибор асосий мезонлардан хисобланмокда.

Ватанимизнинг бир фаол фарзанди сифатида Бош қомусимиз ислоҳотини қўллаб-қувватлайман

ва бу ўзгаришлар юртимизнинг фаровон келажагига хизмат қилади, деб ҳисоблайман.

Абдухамид БОЙДЕДАЕВ, «Муборак ал-Кабир» шифохонаси шифокори

(Кувайт): — Мен хорижда яшаётган бўлсамда, сўнгги йилларда жонажон юртимизда юз бераётган туб ислохотларга гувох бўляпман. Айникса, барча ислохотлар халкчил сиёсатга катъий риоя этилган холда амалга оширилаётгани бизни бехад мамнун этмокда.

кистонда Конституцияга ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш бўйича бошланган ислохотларга қаратилган десам муболаға бўлмайди. Янгидан қабул қилинадиган Конституциямиз лойихасининг мухокамасида барча фукароларнинг фаол иштирок этишига имконият яратилгани янги Ўзбекистонда олиб борилаётган халқчил сиёсатнинг яққол тасдиғидир. Биз, Кувайтда вактинча мехнат фаолияти билан

шуғулланаётган ўзбекистонликлар ҳам «Менинг конституциям» платформасига ўз таклифларимизни йўлладик. Шунингдек, давлатимиз рахбарининг Конституциявий комиссия аъзолари билан учрашувини оммавий ахборот воситалари орқали кузатиб

Президентимизнинг «Конституциянинг ягона манбаи ва муаллифи — халкдир, шунда ҳар бир ватандошимиз "Янги Ўзбекистон Конституцияси — менинг Конституциям" деб юксак ғурур билан айта олади. Орадан йиллар, асрлар ўтади, лекин гоят мураккаб шароитда бундай улкан ислохотларни амалга оширишга муносиб хисса қўшган инсонларни келгуси авлодлар ҳеч қачон унутмайди», деган сўзлари бизни рухлантирди.

Кучли ижтимоий давлатни барпо этиш, халқимиз манфаатлари химоясини таъминлаш учун зарур бўлган қатор конституциявий кафолатларни кучайтириш лозимлиги таъкидланди

Биз, шунингдек, давлатимиз рахбарининг Бош қомусимиз — янги Узбекистон Конституциясини қабул қилиш бўйича референдум ўтказиш юзасидан билдирган таклифларини қўллаб-қувватлаймиз.

Жавлон ДЎСИМАТОВ, Вена шахрида жойлашган халқаро ташкилотларда лойихалар координатори (Австрия):

— Конституция ҳар бир давлатнинг мустаҳкам пойдевори, фукароларнинг хукук ва эркинликларини ўзида акс эттирган Бош комуси хисоб-

Бугунги кунда юртимизда амалга

оширилаётган конституциявий ислохотларда халкимиз манфаати, унинг хоҳиширодаси ва иштироки биринчи погонага қўйилаётгани

жамиятимизнинг энг катта ютуги, деб биламан. Давлатимиз рахбари бошчилигида ўтказилган учрашув, Конституциямизга киритилиши таклиф этилаётган ўзгартиш ва қўшимчаларнинг барчаси бугунги долзарб глобаллашув шароитида фукароларимизнинг келажаги, фаровон хаёти ва ҳуқуқ-эркинликларини таъминлаш ва янада мустаҳкамлаш учун ўта муҳим жараён эканлигини яққол кўрсатиб берди.

Мен, Ўзбекистон фукароси сифатида янги Ўзбекистонни барпо этиш йўлида амалга оширилаётган ва халқимиз келажаги учун хизмат қиладиган мазкур конституциявий ислохотларни қўллабқувватлайман. Ушбу ислохотларнинг референдум орқали амалга оширилиши эса юртимизда инсон кадри хар нарсадан устун эканлиги ва давлат манфаатлари халқ иродасининг кўзгуси сифатида намоён бўлишининг исботи, деб хисоблайман.

Бахтиёр СОДИКОВ. Португалиядаги «Ватандош» уюшмаси

— Мен мамлакатимизда Бош қомусимизни ислох қилиш борасидаги жараёнларни диққат билан кузатиб боряпман.

Хусусан, Президентимиз Шавкат Мирзиёевнинг Конституциявий комиссия аъзолари билан учрашувидаги нутқи билан танишиб чикдим.

рахбарининг ташаббуси билан янги Узбекистонни барпо этиш бўйича кенг қамровли ислохотлар амалга оширилаётгани ва бу ташаббуслар дунё хамжамияти томонидан юкори бахоланаётганлиги

Мамлакатимиз

қувончли ҳолат, албатта. Конституциямизни ислох қилишга бағишланган тадбирда давлатимиз рахбари барчани конститу-

сия аъзолари билан учрашувда фукароларнинг хукук ва эркинликлари йўналиши, тадбиркорлик ва ерга оид масалалар, суд-хукук сохаси, давлат бошкаруви, ташқи сиёсат, оила, таълим, тиббиёт, экология,

«Дунё» АА.

Парламент назорати

КЎЗГУ

ХАРБИЙ ХИЗМАТЧИЛАРНИ ижтимоий қуллаб-қувватлаш ХОЛАТИ КАНДАЙ?

Олий Мажлис Конунчилик палатасининг Мудофаа ва хавфсизлик масалалари қўмитаси аъзолари Мудофаа вазирлигининг "Ўзбекистон Республикаси Қуролли Қучлари ҳарбий хизматчиларини ижтимоий қуллабқувватлаш ва уларга кўрсатилаётган тиббий таъминот сифатини янада ошириш бўйича амалга оширилаётган чора-тадбирлар тўгрисида"ги ахборотини эшитди.

Харбий хизматчиларнинг

Таъкидланганидек, кейинги йилларда мамлакатимизда ҳарбий хизматчиларни ижтимоий қўллаб-қувватлаш ва уларга кўрсатилаётган тиббий таъминот хизмати амалдаги меъёрий-хуқуқий хужжатлар асосида тўлиқ ва сифатли ижро этиб келин-

Хусусан, вазирликнинг олис ва чекка, чегараолди худудларида жойлашган ҳарбий кисмлар ва муассасаларда хизмат қилаётган ҳарбий хизматчиларнинг фарзандларини мактабгача таълим ташкилотларига жойлаштириш, уларнинг турмуш ўртоклари бандлигини таъминлаш бўйича муайян ишлар амалга оширилган. Биргина, 2021 йилда ҳарбий хизматчиларнинг ишсиз оила аъзоларидан 2 минг 55 нафари, 2022 йилда 73 нафари мономарказлар, касбхунар ўкитиш марказларига йўналтирилган. Харбий хизматчилар рафикаларидан 12 минг 833 нафарининг доимий бандлиги таъминланган бўлса, 514 нафари тад-

биркорликка жалб этилган. Бундан ташқари, ҳарбий шахарчаларда 125 та тикувчилик цехи фаолияти йўлга қўйилган. Ўтган йилнинг ўзида банк кредитлари хисобига 180 нафар оилада якка тартибдаги тадбиркорлик фаолияти йўлга қўйилиб, 1 минг 542 нафар харбий хизматчи турмуш ўртогининг бандлиги таъминланган.

Учрашув

Унда Давлат хизматини ривож-

лантириш агентлиги масъул ходимла-

ри, вазирлик ва идоралар кадрлар

бўлинмалари, Қорақалпогистон Респуб-

ликаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар

ва Тошкент шахар хокимликларининг

ташкилий-кадрлар гурухлари рахбарла-

ри хамда оммавий ахборот воситала-

да мамлакатимизда давлат фукаролик

хизмати фаолияти натижадорлигини

кўтаришга қаратилган кенг кўламли ис-

лохотлар ижроси таъминланмокда. Дав-

лат фуқаролик хизматини, жумладан,

номзодларни очик мустакил танлов ор-

қали саралаб олиш жараёнини комп-

лекс хукукий тартибга солишни таъ-

минловчи, шунингдек, давлат фукаро-

лик хизматчиларининг иш самарадор-

лиги ва компетенциясини бахоловчи

мезонларни, уларнинг малакасини оши-

ришга бўлган талаблар юзасидан са-

Таъкидлаш лозимки, сўнгги йиллар-

ри вакиллари иштирок этди.

соғлиғини сақлаш, сифатли тиббий хизмат кўрсатиш борасида хам муайян ишлар амалга оширилган. Бунинг учун ҳарбий-тиббий муассасалар зарур жихозлар, доридармонлар билан таъминланган. Соғлиқни сақлаш вазирлигининг худудий муассасалари ва етакчи мутахассислари жалб килинган холда, харбий хизматчилар ва уларнинг оила аъзолари ўртасида соғлом турмуш тарзини тарғиб қилиш бўйича юздан ортиқ тарғибот тадбирлари, чегарага яқин ва чекка гарнизонлардаги харбий хизматчиларнинг

5 минг 210 нафар оила

аъзоси малакали тиббий

Қайд этилганидек, Ўзбе-

текширувдан ўтказилган.

кистон Республикаси Куролли Кучлари харбий хизматчилари фарзандларининг таълим, олий маълумот олиши бўйича хам тизимли ишлар олиб борилмокда. Жумладан, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 14 майдаги қарори ҳамда Хукуматнинг 2018 йил 22 июндаги қарори билан ҳарбий хизматчиларнинг фарзандларига республикамиздаги олий таълим муассасалари, олий ҳарбий таълим муассасаларига ўкишга киришлари учун имтиёзли тавсияномалар бериш тартиби йўлга қўйилди. Охирги тўрт йил мо-

байнида бу имкониятдан

Пойтахтимизда Ўзбекистон Республикаси Президенти

оширилаётган ишлар: мавжуд муаммолар ва уларни бартараф

хузуридаги Давлат хизматини ривожлантириш агентлиги

ташаббуси билан "Давлат органлари ва ташкилотларида

инсон ресурсларини ривожлантириш борасида амалга

этиш чоралари" мавзуида очик мулокот бўлиб ўтди.

харбий хизматчиларнинг 3 минг 587 нафар фарзанди фойдаланиб, уларнинг 80 фоиздан зиёди олий таълим муассасасига ўқишга киришга муяссар бўлган.

Шунингдек, ҳарбий хизматчилар ва уларнинг оила аъзоларини имтиёзли кредитлар асосида уй-жой билан таъминлаш борасида хам тегишли чора-тадбирлар амалга оширилмоқда. Мудофаа вазирлиги харбий хизматчилари учун 2017 — 2021 йиллар давомида 230 та кўп қаватли уйдан иборат 7 минг 225 та хонадон қурилиб, фойдаланишга топширилган, биргина 2021 йилда Ўзбекистон Республикаси Президентининг тегишли қарорига асосан Тошкент шахри ва вилоятлар марказларида ҳарбий хизматчилар учун 1 минг 10 та хонадондан иборат кўп қаватли уйлар ипотека кредити асосида қуриб битказилганлиги бу-

нинг яққол далилидир. Эшитувда депутатлар ҳарбий хизматчиларни ижтимоий қўллаб-қувватлаш ва уларга кўрсатилаётган тиббий таъминот сифатини янада яхшилаш бўйича қатор таклифларни илгари суришди.

Йиғилиш якуни бўйича қўмитанинг қарори қабул

> Рахим ШЕРҚУЛОВ («Халқ сўзи»).

КАДРЛАР БИЛАН ИШЛАШ

ТЎЛИҚ РАҚАМЛАШТИРИЛАДИ

КОМПЛЕКС ЁНДАШУВ ВА **НОСТАНДАРТ УСУЛЛАР ЗАРУР**

Мамлакатимизда ахоли бандлиги ва реал даромадларини изчил ошириб бориш, фуқароларда тадбиркорлик рухини уйғотиш, янги иш ўринлари яратиш хамда камбағалликни қисқартириш борасида изчил ислохотлар амалга оширилмокда.

Мушохада

Аммо бугун шиддатли давр камбағалликни кискартириш борасида комплекс ёндашув ва ностандарт усулларни жорий этишни такозо килмокда. Сабаби мамлакатимиз бой меҳнат ресурсларига эга бўлиб, ҳар йили меҳнат бозорига минглаб ёшлар кириб келади.

Президентимиз 20 июнь куни Ўзбекистон Республикаси Конституциясига ўзгартиш киритиш ва ташкилий чора-тадбирларни амалга ошириш юзасидан Конституциявий комиссия аъзолари билан бўлиб ўтган учрашувда Асосий Қонунимизда "Ўзбекистон — ижтимоий давлат" деган тамойилни мустахкамлашни таклиф этгани бежиз эмас. Зеро, "инсон қадри" тушунчаси "ижтимоий давлат" тушунчаси билан чамбарчас боглиқ. Ушбу гоянинг туб негизида, аввало, инсон қадрини улуғлаш, инсонга хизмат қилишдек олижаноб мақсад мужассам.

Ижтимоий давлат эса ҳар бир инсон учун ижтимоий тенглик ва адолат принциплари асосида муносиб яшаш шароитларини яратиб беради. Сабаби у — ижтимоий тафовутларни камайтириш, мухтожларга ёрдам бериш бўйича самарали сиёсат олиб борадиган давлат

Шунингдек, ижтимоий давлат муҳтожларга уй-жой, яшаш учун зарур бўлган ис-

риш, бюрократик тўсикларни бартараф

этиш ва коррупциявий хавф-хатарлар-

нинг олдини олишга қаратилган дав-

лат фукаролик хизмати ягона электрон

ахборот тахлил тизими хамда Давлат

фуқаролик хизматчилари вакант лаво-

зимлари ягона очик портали —

"vacancy.argos.uz" ишга туширилди ва

таркибий тузилма, штатлар, лавозим-

лар ва ходимлар тўгрисидаги маъ-

лумотлар Ягона миллий меҳнат тизи-

ми идоралараро дастурий аппарат

вазирлик ва идоралар, шу жумладан,

уларнинг худудий бўлинмалари, тизим

ташкилотлари, барча ҳокимликлар улан-

ган бўлиб, 220 мингдан зиёд фуқаро-

лар электрон шаклда ўз резюмесини

шакллантирган. Ўтган давр мобайнида

давлат органлари ва ташкилотларида-

ги мавжуд вакант лавозимлар бўйича

75 мингдан ортиқ танловлар эълон

қилиниб, уларда жами 900 мингга яқин

нинг билим ва малакасини ошириб бо-

риш мақсадида агентлик томонидан

давлат фукаролик хизмати ягона элек-

трон ахборот тахлил тизими таркибида

ходимларни масофавий ўқитиш бўйича

"ilm.argos.uz" платформаси, ходимлар-

нинг билим салохиятини автоматик

Шунингдек, давлат хизматчилари-

номзодлар иштирок этган.

Бугунги кунда порталга 70 дан ортик

комплексига интеграция қилинди.

теъмол товарларининг энг кам миқдори белгилаб қўйилишини назарда тутиб, у шахс ва унинг оиласи муносиб ҳаёт кечириши учун етадиган иш ҳақи, бандликни таъминлаш, хавфсиз меҳнат шароитини яратиш, камбағалликни қисқартиришга каратилган мухим чоралардан биридир.

Ишсизликдан химояланиш, кафолатланган сифатли таълим, малакали тиббий ёрдам, барча учун тенг имкониятлар, оилалар, болалар, аёллар, қариялар, ногиронлиги бор шахсларни хар томонлама қўллаб-қувватлаш хам ижтимоий давлатнинг асосий вазифаси хисобланади. Шу боис ахоли фаровон яшаши учун худудларда тадбиркорлик қўллаб-қувватланса, ёшлар бандлиги таъминланса, камбағаллик қисқаради. Асосийси, камбағаллик қисқарса, вазият ўзгаради, жамиятда, одамлар ҳаётида ўзгариш бўлади.

Шу жиҳатдан, Конституциямизда фукароларнинг уйжойга бўлган хуқуқларини химоя қилиш, унинг дахлсизлигини кафолатлаш, ахолининг барча қатлами, айниқса, мухтож тоифаларни уйжой билан таъминлаш бўйича давлатнинг мажбуриятларини мустахкамлаш лозим.

Одинахон ОТАХОНОВА, Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депутати.

аниклаш имконини берувчи "test.argos.uz"

йил 11 май куни қабул қилинган "Дав-

лат бошқаруви соҳасида коррупциявий

хавф-хатарларни бартараф этиш ме-

ханизмларини такомиллаштириш ва

ушбу сохада жамоатчилик иштирокини

кенгайтириш чора-тадбирлари тўгриси-

да"ги қарорида 2023 йил 1 январга

қадар давлат бошқаруви органларида

кадрлар билан ишлаш йўналишидаги

автоматлаштирилган тизимнинг жорий

этилиши белгиланди. Яъни эндиликда

ягона миллий мехнат тизими идора-

лараро дастурий аппарат комплексига

киритилаётган маълумотлар тўликлигини

таъминлаш, вакант лавозимларни

эълон қилишдан тортиб, танлов ўтка-

зиш ва ишга қабул қилиш натижалари

бўйича хужжатларни расмийлаштириш-

гача бўлган жараёнларни тўлиқ

электрон тарзда давлат фукаролик

хизматчилари вакант

лавозимлари ягона

"vacancy.argos.uz" орқали

амалга оширишга қатъий

риоя этиш талаб қилина-

ди. Кадрларни бошқариш,

бахолаш, масофавий

ўкитиш ва ривожланти-

риш жараёнларини давлат

фукаролик хизмати яго-

на электрон ахборот тах-

лил тизими таркибидаги

платформалари янада

органлари ва ташкилот-

ларида ходимларни

Мулоқотда давлат

такомиллаштирилади.

бошқариш тизимига замонавий

ахборот технологияларини жорий

этишнинг ягона тизими — hrm.argos.uz

платформаси такдимоти хам ўтказил-

ди. Мазкур платформа давлат бош-

қаруви органларида кадрлар билан

ишлаш йўналишидаги иш фаолиятини

тўлиқ рақамлаштириш мақсадида

портали

Давлатимиз рахбари томонидан шу

платформаси жорий этилган.

ЗАЛВАРЛИ ИЖОДИЙ МЕХНАТ МАХСУЛИ

Алишер Навоий номидаги Ўзбекистон Миллий кутубхонасида «Халқ сўзи» ва «Народное слово» газеталари ташкил этилганининг 30 йиллигига бағишланган «Хамиша халқ билан хамнафас» альбоми хамда тахририят кутубхонаси серияси остида чоп этилган «Халқнинг юрагига йўл» китоби такдимоти бўлиб ўтди.

🔲 Тақдимот

Тадбирда Олий Мажлис Сенати аъзолари, Қонунчилик палатаси депутатлари, оммавий ахборот воситалари рахбарлари, таникли журналистлар, олий таълим муассасалари профессор-ўқитувчилари ва талабалар қатнашди. Шунингдек, мамлакатимизнинг

лантириш, фукаролик жамиятини ривожлантириш, оммавий ахборот воситалари фаолиятининг эркинлигини таъминлашга алохида эътибор акс садо бергани холда, уларни бартараф қилишга ёрдамлашган.

Газеталар жамиятда маданиятни ривожлантиришда катта роль ўйнамокда. Нафақат тил мусаффолигини сақлашга, балки унинг қудрати ва сўзлар маъносини адабий тил қоида ва нормаларига тўла риоя этган холда бойитишга хизмат қилмоқда. Бу — ўқувчилар олдидаги ўзига хос масъулият ҳисси, десак, янглишмаган бўламиз.

Тахририят жамоаси ростгўйлик, мулохазакорлик, халоллик ва бурчга садокатни асосий тамойили деб билади. Ўзбекистонга панлемия кириб келган пайтда, "Халқ сўзи" ва "Народное слово" фавкулодда мураккабликлар, номаълум вирус қаршисидаги қўрқувларга қарамай, фаолиятини миллионли ўзбекистонликларнинг хохиш-иродасини ифодаловчи турли даражадаги халқ вакилларининг фаолиятини ёритишда ғайрат-шижоат кўрсатиб келмокда.

Газеталар ўзининг кўп тилли веб-сайтига эга, "Facebook" ва "Instagram" да, "Telegram" мессенжерида, "YouTube" видеохостингида ўз аккаунтларини ривожлантириб бормокдаки, бу аудитория қамровини, биринчи навбатда, ёшлар хисобига кенгайтириш, улар билан мустахкам алоқа ўрнатиш имконини бер-

Юбилей муносабати билан чоп килинган "Хамиша халк билан ҳамнафас" номли альбомда ўтган йиллар давомида тахририятда фаолият юритган ва бугунги кунда ишлаб келаётган журналистларнинг

> фидокорона мехнати акс этган. Унда нафакат тахририят фаолияти, балки мамлакатимизда юз бераётган оламшумул ўзгаришлар ҳам ўз ифодасини топган. Зеро, тахририят фаолияти мамлакатимиз тараққиёти билан чамбарчас боғлиқдир.

Президентимизнинг сиёсий иродаси, эзгу ташаббуслари туфайли юртимизда инсон қадрини улуғлашга қаратилган хайрли ишлар амалга оширилмоқда. Халқнинг юрагига йўл, аввало, инсон қадрини

улуглашдан бошланади. Янги

Ўзбекистон йўли бу — халқнинг юрагига элтувчи йўлдир. Бу нурафшон йўлда инсонларда келажакка ишонч уйготиб уларни бунёдкорлик ва

> Дилшод КАРИМОВ («Халқ сўзи»).

турли худудларидан ва хориждан медиа соҳа вакиллари, ижодкор зиёлилар ZOOM платформаси орқали онлайн иштирок этди. Таъкидланганидек, кейинги йилларда Президентимиз Шавкат Мирзиёев ташаббуси билан жамиятда очиклик ва ошкоралик мухитини шакл-

каратилмокла.

Янгича шароитларда, эркинлик мухитида ижод қилиш "Халқ сўзи" ва "Народное слово" газеталари жамоасига хам катта масъулият юклайди. Чунки мана 30 йилдан ошдики. ушбу нашрлар Ўзбекистон матбуотининг байроқдори ўлароқ мамлакатда кечаётган ислохотларни, қабул қилинаётган қонунлар, фармонлар ва карорларни, уларнинг мазмун-мохиятини кенг жамоатчиликка етказишдек шарафли ишни амалга ошириб келмокда.

Дарҳақиқат, газеталарда чоп этилган янгилик ва репортажлар, интервью ва шарҳлар, очерк ва фельетонлар — сон-саноқсиз турли жанрдаги материаллар ўтган йиллар мобайнида ўқувчилар эътирофига сазовор бўлди. Мазкур нашрлар бугун ҳам аудитория билан ишончли мулоқот ўрнатган. Газеталар сахифаларидан ўрин олаётган халк фикри, мутахассислар тахлил ва шархлари нафақат бугунги куннинг манзарасини яққол кўриш, балки келажакни ёрқин тасаввур қилиш имконини беради.

Айтиш мумкинки, мазкур нашрлар ҳар доим ўқувчиларни сезгирлик билан тинглайди. Агар ташвишли сигнал келиб тушса, улар, албатта, ўткир мақолалар учун сабаб бўлади. Бу эса турли даражадаги расмийларнинг муқаррар реакцияси билан якун топади. Мухбирлар томонидан тайёрланган танқидий материаллар юзлаб фукароларнинг зарур муаммоларига хокимият органлари эътиборини жалб этган, жамиятда кучли

тўхтатмаган кам сонли газеталардан бўлди. Тиббиётчилар, хуқуқни муҳофаза қилиш органлари билан бир қаторда, журналистлар, муҳаррирлар, мусаххихлар, сахифаловчилар — ижодий ва ишлаб чиқариш жараенида қатнашаётганларнинг барчаси севимли ишларидан воз кечмади, чинакам кахрамонлик намуналарини кўрсатди.

Тахририят сохада кадрларни тайёрлашга ҳам ўзининг муайян ҳиссасини қўшмоқда. Бир неча ўнлаб талабалар, магистрлар ҳамда сўз ижодкорлигига бефарқ бўлмаган оддий йигит-қизлар журналистик махорат мактабида тахсил олди. Улар тахририят ишидаги ўзига хослик, журналистик материалларнинг мумтоз намуналари билан танишиб, келгуси ишларида база вазифасини ўтайдиган билим ва махоратларини бойитишди.

Таъкидлаш керакки, кейинги йилларда сиёсий, ижтимоий, иктисодий сохалардаги бирор мухим вокелик тахририят журналистларисиз кечмаяпти. Олий даражадаги тадбирлардан жонли репортажлар, улар ортидан таҳлилий материаллар, қатнашчилардан интервьюлар — нашрларнинг ўзига хос "ташриф қоғози"га

Президентимиз Шавкат Мирзиёев томонидан илгари сурилган "Янги Ўзбекистон янги парламент" формуласи ва "Ислохотлар ташаббускори — жамиятнинг ўзи" принципидан келиб чиқиб, тахририят жамоаси Олий Мажлис палаталари фаолиятини, кўп

яратувчанликка рухлантирувчи улкан куч мавжуд. "Халқнинг юрагига йўл" тўпламидан жой олган, сўнгги йилларда "Халқ сўзи" сахифаларида чоп этилган долзарб мавзулардаги мақолаларда ана шундай рух бор. Мақолаларда янги Ўзбекистон пойдеворини қуриш йўлида изчиллик билан амалга оширилаётган ислохотларнинг тафсилотлари қиёсий ёритилган. Уларда муаллифлар яқин йилларда эътибор қаратиш лозим бўлган долзарб мақсадвазифалар ҳамда ечимини кутаётган муаммолар хакида мушохада юритишган. Китобни ўқиб, мулоҳаза қилиб, жахон минбарида Узбекистон овози янграшига олиб борадиган, барча драйвер сохаларда зафарларга элтадиган ўзига хос "Йўл харитаси" кўз олдингизда гавдаланади. Юрт равнақи, халқ турмуш фаровонлиги қандай мезон ва омилларга боғлиқлигини чуқур ҳис қиласиз. Истиқболли улкан мақсадлар сизни янада олдинга юришга ундайди.

Такдимотда янги нашрлар тахририятнинг ўтган йиллардаги залварли мехнатидан далолат бериши қайд этилди. Шу билан бирга, жамоани янги ижодий марралар сари рухлантириши таъкидланди.

манзилимиз:

100000,

Тошкент шахри,

Узбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенати Кенгаши Сенатнинг Оролбуйи минтакасини ривожлантириш масалалари ва экология қўмитаси раиси Борий Батирович Алихановга волидаи мухтарамаси

НИЛУФАР аянинг

вафоти муносабати билан чуқур ҳамдардлик изҳор этади.

Бош мухаррир Уткир РАХМАТОВ

2020 йил 25 мартда Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрацияси хузуридаги Ахборот ва оммавий коммуникациялар агентлигида 0001-ракам билан рўйхатга олинган. Нашр индекси — 229. Буюртма $\Gamma - 648$. 30 259 нусхада босилди,

МУАССИСЛАР: Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси Кенгаши, Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенати Кенгаши

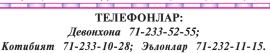
Халқ сўзи

Народное слово

хажми — 3 табоқ. Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А—2. Бахоси келишилган нархда.

ТЕЛЕФОНЛАР: Девонхона 71-233-52-55;

Газета тахририят компьютер марказида терилди хамда оператор А. Исмаилов томонидан сахифаланди. Газетанинг полиграфик жихатдан сифатли чоп этилишига "Шарқ" нашриёт-матбаа акциядорлик компания Босмахона телефони: 71-233-11-07.

Газетанинг етказиб берилиши учун обунани расмийлаштирган ташкилот жавобгар.

Матбуотчилар кўчаси, 32-уй. Навбатчи мухаррир — А. Сойибназаров. Мусаххих — Ш. Машраббоев.

"Шарқ" нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонаси. Корхона манзили:

марали механизмлар со-

Давлат фукаролик хиз-

мати масалалари бўйича

ваколатли орган —

Президент хузуридаги

Давлат хизматини ривож-

лантириш агентлиги ташаб-

буси билан давлат орган-

лари ва ташкилотларида

ягона кадрлар сиёсатини

олиб боришга, ходимлар-

ни самарали бошқариш

ва инсон ресурсларини ривожлантириш-

га, малакали кадрлар захирасини ра-

қобат асосида шакллантиришга хамда

улар томонидан давлат фукаролик хиз-

матчиларининг вакант лавозимлари ўз

вақтида эгалланишига йўл очилмокда.

Фармони ижроси доирасида агентлик

томонидан давлат фукаролик хизмати-

га киришда инсон омилини камайти-

Давлатимиз рахбарининг тегишли

ҳага татбиқ этиляпти.

ишлаб чиқилган.

«Халқ сўзи».